

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

5. Ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 3.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κ.τ.λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΦΩΛΕΑ ΕΥΓΕΝΩΝ, μυθιστορία ρωσικῆ Ἰβάν Τουρκένιεφ, (συνέχεια), μετάφρ. **Β. — ΟΛΙΒΙΕΡΟΣ Ο ΝΟΘΟΣ, μετά εἰκόνας, (συνέχ.), μυθ. Ε. DUBREUIL, μετάφρ. Σ. Τ. — Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ, μυθιστορία Α. Δουμά, (συνέχ.), μετάφρ. Δημ. — Η ΚΡΗΝΗ ΤΟΥ ΜΠΑΞΕ-ΣΑΡΑΪ, Διήγημα τοῦ Ῥώσου ποιητοῦ Ἀλεξ. Πούσκιν, μετάφρ. Π. Γ. Κοκόλη.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Προσληρωτία

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8 ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσῷ 15.
Ἐν Ῥωσίᾳ ρούβλια 6.

— Ω! ἐφιθύρῃσεν ἡ δυστυχῆς νέα (σελ. 263).

ΦΩΛΕΑ ΕΥΓΕΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΡΩΣΙΚΗ ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΚΕΝΙΕΦ

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Θ'

Ἐπὶ πολὺ ὁ γέρον Λαβρέτσκις ἐδυσκολεύθη ν' ἀποφασίσῃ ὅπως συγχωρήσῃ τὸν υἱὸν του. Ἄν οὗτος ἤρχετο, εἰ μῆνας μετὰ τὸν γάμον του, νὰ γονυπετήσῃ πρὸ τοῦ

πατρὸς του, ἴσως ἐν τῷ ἅμα ἤθελε τύχῃ τῆς συγγνώμης. Θὰ τὸν ἐπέπληττε μὲν, ἢ τὸ πολὺ θὰ ἤγειρεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν πατρικὴν ῥάβδον, ὄργανον ἐπωφελοῦς τρόμου. Ἄλλ' ὁ Ἰβάν Πέτροβιτς ἐβίβου ἐν ξένῳ τόπῳ καὶ ἐφαίνετο πολὺ ὀλίγον ἐνδιαφερόμενος περὶ τοῦ πατρὸς του.

— Σιώπα καὶ πρόσεχε! ἐπανελάμβανεν ὁ γέρον πρὸς τὴν σύζυγόν του, ὡσάκις αὕτη προσεπάθει ἵνα τὸν καταστήσῃ ἐπιεικῆ. Αὐτὸς ὁ ἀχρεῖτος πρέπει αἰωνίως νὰ παρακαλῇ τὸν Θεὸν δι' ἐμέ, διότι δὲν τὸν

κατηράσθην. Ὁ μακαρίτης πατήρ μου θὰ τὸν ἐφόνευε μὲ τὰ ἴδια του χέρια καὶ μὰ τὴν πίστιν μου θὰ ἔκαμνε πολὺ καλά.

Ἡ Ἄννα Παυλόβνα ἀκούουσα τοὺς τρομεροὺς τούτους λόγους ἐσταυροκοπεῖτο λαθραίως. Περὶ τῆς νεαρᾶς δὲ συζύγου τοῦ Ἰβάν Πέτροβιτς ὁ γέρον οὐδὲ λόγος ἤθελε κατ' ἀρχὰς νὰ γίνηται, εἰς ἀπάντησιν δὲ πρὸς ἐπιστολὴν τοῦ Πεστῶφ, ἐν ἣ οὗτος ἐλάλει περὶ τῆς νύμφης του, ἔλεγεν ὅτι οὐδεμίαν νύμφην ἐγνώριζε καὶ ὅτι οἱ νόμοι ἀπηγόρευον ῥητῶς νὰ χορηγῇ τις ἄσυλον

εἰς τοὺς δραπετεύσαντας δουλοπαροίκους, καὶ καθήκον του ἐθεώρει νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ. Βραδύτερον ὅμως μαθὼν τὴν γέννησιν ἐγγόνου, ἐπράβυθη, ἐπληροφορήθη κρυφίως περὶ τῆς λεγοῦσας καὶ τῆ ἀπέστειλεν ἀνωδύμως ὀλίγα χρήματα. Ὁ μικρὸς Θεόδωρος δὲν ἦτο ἐτι ἐνὸς ἔτους ὅταν ἡ Ἄννα Παυλόβνα ἠσθένησεν ἐπικινδύνως. Ἡμέρας τινὰς πρὸ τοῦ θανάτου της, μὴ δυναμένη πλέον νὰ κινηθῆ ἔκ τῆς κλίνης της, εἶπε πρὸς τὸν σύζυγόν της, παρόντος τοῦ ἐξομολογητοῦ της καὶ θακρῦουσα, ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὴν νύμφην της, νὰ τὴν ἀποχαιρετίσῃ καὶ νὰ εὐλογήσῃ τὸν ἔγγονον αὐτῆς. Ὁ τεθλιμμένος γέρον τὴν διεβεβαίωσε πάραυτα καὶ ἐν τῷ ἅμα, ἔπεμψε τὴν ἀμαζάν του πρὸς τὴν νύμφην του, καλῶν ταύτην διὰ πρώτην φοράν Μελανίαν Σεργιέβναν, καταφθάσασαν μετὰ τοῦ υἱοῦ της καὶ τῆς Μάρθας Τιμοθέβνας, μὴ ἐπιθυμούσης ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ ἀναχωρήσῃ μόνη καὶ νὰ τὴν ἐκθέσῃ εἰς τινὰ προσβολήν. Ἐμπλεως φόβου, ἡ Μελανία Σεργιέβνα εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ πενθεροῦ της. Ὑπηρετρία τις συνάδευε ταύτην, κρατοῦσα ἐν ταῖς ἀγκάλαις της τὸ βρέφος. Ὁ πενθερὸς της ἐθεώρησε ταύτην σιγῶν. Ἐκείνη προὔχωρησεν ἵνα δράξῃται τῆς χειρὸς του, ἐφ' ἧς τὰ τρέμοντα χεῖλη της μόλις ἠδυνήθησαν ν' ἀποθέσῃσι σιγηλὸν φίλημα.

— Καλημέρα, εἶπεν οὗτος τέλος. Πηγαίνωμεν εἰς τῆς κυρίας.

Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἠγέρθη καὶ ἔκλινε πρὸς τὸν μικρὸν Θεόδωρον· τὸ παιδίον μειδιάσαν ἔτεινε πρὸς αὐτὸν τὰς ὑπώχρους αὐτοῦ μικρὰς χεῖρας. Ὁ γέρον συνεκινήθη.

— Ἄ! εἶπε, πτωχόν μου ἐγκαταλειμμένον! Ἐκέρδισες τὴν ὑπόθεσιν τοῦ πατρός σου. Δὲν θὰ σ' ἐγκαταλείψω πλέον, φίλτατόν μου.

Μόλις ἡ Μελανία Σεργιέβνα εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἄννης Παυλόβνας καὶ ἐγονυπέτησεν ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας. Ἡ θνήσκουσα ἔνευσεν αὐτῇ νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὴν κλίνην της, τὴν ἠσπάσθη καὶ ὑλόγησε τὸν υἱὸν αὐτῆς. Εἶτα στρέψασα πρὸς τὸν σύζυγόν της τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἀδυνατίσασαν ἔκ τῶν πολλῶν βασάνων προσεπάθησε νὰ τῷ ὁμιλήσῃ.

— Εἰξεύρω, εἰξεύρω τί θέλεις νὰ μοῦ ζητήσῃς, εἶπεν ὁ Πέτρος Ἄνδρεβιτς. Μὴ λυπεῖσαι πλέον, θὰ μείνῃ μαζί μου καὶ χάριν αὐτῆς συγχωρῶ τὸν υἱὸν μου.

Ἡ Ἄννα Παυλόβνα καταβαλοῦσα ἔσχατον ἀγῶνα ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τοῦ συζύγου της. . . Τὴν αὐτὴν ἑσπέραν ἐξέπνευσεν.

Ὁ Πέτρος Ἄνδρεβιτς ἐτήρησε τὸν λόγον του. Εἰδοποίησε τὸν υἱὸν του ὅτι εἰς ἀνάμνησιν τῶν τελευταίων στιγμῶν τῆς μητρός του καὶ χάριν τοῦ μικροῦ Θεόδωρου τὸν συνεχώρει καὶ ὅτι τοῦ λοιποῦ ἡ Μελανία Σεργιέβνα ἠθέλε κατοικήσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐδωκαν δὲ δύο δωμάτια τοῦ μεσαίου ὀρόφου πρὸς τὴν νεκρὰν γυναῖκα. Ὁ πενθερὸς αὐτῆς τὴν παρουσίασε πρὸς τὰς καλλιτέρας σχέσεις του, πρὸς μονόφθαλμον ἐνωμοτάρχην Σκουρέσιν καὶ

πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ, τῆ ἐδώρησε δὲ δύο δουλοπαροίκους καὶ νεκρὸν ὑπηρετὴν διὰ τὰς προμηθείας της. Ἡ Μάρθα Τιμοθέβνα τὴν ἀπεχαιρέτισε, διότι εὐθὺς κατὰ πρῶτον δυσμενῶς ἐφέβη πρὸς τὴν Γλαφυράν, μεθ' ἧς τρεῖς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας ἤρισε.

Δύσκολος καθ' ὑπερβολὴν ὑπῆρξε κατ' ἀρχὰς ἡ νέα θέσις τῆς νεαρᾶς γυναίκος, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον συνειθίσε τὸν πενθερὸν αὐτῆς, ὡς καὶ ἐκεῖνος. Τὴν ἠγάπησε μάλιστα καίπερ οὐδέποτε ἡ μᾶλλον ὀλίγον τῆ ὀμίλει. Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ εὐμενεῖα του ἐφαίνετο περιφρόνησίς τις.

Ἄλλ' ἡ Μελανία Σεργιέβνα ἔμελλε νὰ ὑποφέρῃ περισσότερον ἀπὸ τὴν ἀνδραδέλφην της, ἧτις, ζώσης τῆς μητρός της ἔτι, κατάρθρωσεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ν' ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τῆς οἰκίας, ἅπαντες δέ, μὴ ἐξαίρουμένου οὐδὲ τοῦ πατρός της, εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἐξουσίαν της, ἄνευ δὲ τῆς ἀδείας της οὐδὲ τεμάχιον ζακχαρέως ἠδύνατο νὰ λάβῃ τις. Θὰ προετίμα μᾶλλον ν' ἀποθάνῃ ἢ νὰ συμμερισθῇ τὴν ἰσχύν της μετ' ἄλλης οἰκοδεσποίνης, καὶ ἐποίας οἰκοδεσποίνης, μέγιστε Θεέ! Ὁ γάμος τοῦ ἀδελφοῦ της τὴν εἶχε μᾶλλον τοῦ πατρός της παροργισῆ καὶ ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ καλὸν μᾶθημα εἰς τὴν τυχοδιώκτριαν ἐκείνην. Ἀπὸ τῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐγκαταστάσεώς της ἡ Μελανία Σεργιέβνα ἐγένετο δούλη αὐτῆς. Πῶς δὲ θὰ ἠδύνατο νὰ παλαίσῃ κατὰ τῆς ἰσχυρογνώμονος καὶ ὑπερηφάνου Γλαφυράς, ἀτυχῆς καὶ ἀνυπεράσπιστος γυνή, τεταραχμένη πάντοτε, δειλὴ καὶ ἀκροσφαλοῦς ὑγίαις; Οὐδεμίαν ἡμέραν παρήλθε χωρὶς ἡ Γλαφυρά νὰ μὴ τῇ ἀναπολήσῃ τὴν καταγωγήν της καὶ νὰ τῇ ἀπευθύνῃ προσβολὰς. Ἡ Μελανία Σεργιέβνα θὰ ὑπέφερον ἀγογγύστως τὰς ὑβρεῖς ταύτας, ἀλλὰ τῇ ἀφῆρσαν τὸν υἱὸν της καὶ κατελήφθη ὑπὸ μεγίστου ἀπελπισμοῦ. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι ἦτο ἀνίκανος νὰ ἐπιμεληθῇ περὶ τῆς ἀνατροφῆς αὐτοῦ, δὲν τῇ ἐπέτρεπον πλέον νὰ τὸν βλέπῃ. Ἡ Γλαφυρά ἐπεφορτίσθη περὶ πάντων, τὸ δὲ παιδίον ἐξ ὀλοκλήρου εὐρίσκετο εἰς τὴν κυριαρχίαν της.

Ἡ Μελανία Σεργιέβνα, ἔμπλεως θλίψεως, ἰκέτευεν εἰς ἐκάστην αὐτῆς ἐπιστολὴν τὸν σύζυγόν της ἵνα ἐπανέλθῃ τὸ ταχύτερον. Ὁ Πέτρος Ἄνδρεβιτς ἐπίσης ἐπεθύμει νὰ ἐπανιδῇ τὸν υἱὸν του, ἀλλ' οὗτος, ἄσωτος λίαν εἰς ἐπιστολάς, ἤρκετο νὰ εὐχαριστῇ τὸν πατέρα του περὶ τῆς ἀγαθότητός του διὰ τὴν σύζυγόν του, διὰ τὰ χρήματα ἅτινα τῷ ἐπεμπεν, ὑπέσχετο ὅτι δὲν θὰ ἐβράδυνε νὰ ἐπανέλθῃ καὶ δὲν ἤρχετο. Τὸ ἔτος 1812 τὸν ἐπανεφέρε τέλος εἰς τὴν πατρίδα του. Ὁ πατήρ καὶ ὁ υἱός, ἐπανιδόντες ἀλλήλους μεθ' ἕξαιετῆ χωρισμόν, ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους, χωρὶς νὰ προφέρωσι λέξιν περὶ τῶν παρελθουσῶν ἐρίδων των. Τότε ἐνδιεφέροντο δι' ἄλλα. Σύσσωμος ἡ Ῥωσία ἠγείρετο κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἀμφότεροι ἠσθάνθησαν ὅτι ἐντὸς τῶν φλεβῶν των ἔρρεε ρωσικὸν αἷμα. Ὁ Πέτρος Ἄνδρεβιτς ἐφωδίασε δαπάναις αὐτοῦ σὺνταγμα ἐβελοντῶν. Ἄλλ' ὁ πόλεμος ἐ-

τελείωσεν, ὁ κίνδυνος ἀπεμακρύνθη καὶ ὁ Ἰβάν Πέτροβιτς κατελήφθη αὐτῆς ὑπὸ ἀνίας. Ἡ ἀπομακρυσμένη ἐκείνη κοινωνία μεθ' ἧς εἶχεν ἐξοικειωθῆ τὸν εἴκλευν. Ἡ σύζυγός του ἦτο ἀνίσχυρος ἵνα τὸν κρατήσῃ, ἄτε μὴ καταλαμβάνουσα πολὺ μέρος ἐν τῷ βίῳ του. Καὶ αὐτὸ ὅπερ ἡ Μελανία Σεργιέβνα ἠλπίζε παρ' αὐτοῦ δὲν ἐπραγματοποιήθη, διότι ὁ σύζυγός της εὐρεν, ὅπως ἅπαντες, ἀρμοδιώτερον ν' ἀναλάβῃ ἡ Γλαφυρά τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ παιδίου. Ἡ ἀτυχῆς σύζυγος τοῦ Ἰβάν Πέτροβιτς δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνθῆξῃ εἰς τοῦτο, ὡς καὶ εἰς δεῦτερον ἀποχωρισμόν καὶ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἀπέθανεν ἄνευ παραπόνου. Καθ' ἅπαντα τὸν βίον της πρὸς οὐδέναν ἠδυνήθη ν' ἀντιστῆ, οὐδὲ προσεπάθησε νὰ καταπολεμήσῃ τὸ ἐλάττωμά της. Δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ὁμιλήσῃ, διότι ὁ θάνατος ἐπλησίαζεν. Ἐθεώρει τὴν Γλαφυράν μετ' ἀφώνου ὑποταγῆς. Ὅπως δὲ ἡ Ἄννα Παυλόβνα ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης της ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τοῦ Πέτρου Ἄνδρεβιτς, οὕτω καὶ αὕτη ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τῆς Γλαφυράς, συνιστῶσα πρὸς ταύτην, τὴν Γλαφυράν, τὸν μονογενῆ υἱὸν της. Τοιοῦτοτρόπως ἡ τόσον ἀγαθὴ καὶ γλυκεῖα νεαρὰ γυνὴ ἐπέρανε τὸ ἐπὶ τῆς γῆς πρόσωπόν της. Ἀναρπασθεῖσα βιαίως, ὁ Θεὸς οἶδε διατί, ἀπὸ τοῦ γενεθλίου ἐδάφους, ἐμαράνθη ὡς δεινδρὺλλιον καὶ ἀπωλέσθη χωρὶς νὰ καταλίπῃ, ἡ ἀτυχῆς, ἴχνη, οὐδὲ νὰ θρηνηθῇ κἄν. Ἐπὶ τινὰ καιρὸν ὁ πενθερὸς της καὶ αἱ ὑπηρετρίαι τῆς τὴν ἐθρήνησαν. Ὁ γέρον ἐστερηθῆ τῆς γλυκεῖας μόρφῆς τῆς νύμφης του καὶ τῆς σιωπηρᾶς παρουσίας της. «Χαῖρε, χαῖρε διὰ παντός!» ἐψιθύρισε χαιρετῶν τὴν νεκρὰν διὰ τελευταίαν φοράν. Καὶ ἔκλαιε ρίπτων δράκα χύματος ἐπὶ τοῦ φερέτρου της.

Καὶ οὗτος δὲν ἐπέζησε πολὺ τῆς νύμφης του Μετὰ πέντε ἔτη, κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 1819, ἀπέθανεν ἡμέρα ἐν Μόσχᾳ, ἔνθα ἐγκατέστη μετὰ τῆς Γλαφυράς καὶ μετὰ τοῦ ἐγγόνου του. Ἡθῆλθε νὰ ταφῆ παραπλεύρως τῆς συζύγου του καὶ τῆς μικρᾶς του Μελανίας. Ὁ Ἰβάν Πέτροβιτς εὐρίσκετο τότε ἐν Παρισίοις διασκεδάζων, διότι παρητήθη τῆς ὑπηρεσίας ὀλίγον χρόνον μετὰ τὸ 1815. Μαθὼν τὸν θάνατον τοῦ πατρός του ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ῥωσίαν, διότι ἔδει ν' ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τῆς περιουσίας του. Ἄλλως τε ὁ μικρὸς Θεόδωρος, ὡς ἡ θεία του Γλαφυρά ἔγραφεν, εἰσῆρχετο εἰς τὸ δέκατον τρίτον ἔτος αὐτοῦ καὶ ἐπέστη ἡ ὥρα ἵνα φροντίσῃσι περὶ τῆς ἀνατροφῆς του.

I

Ὅταν ὁ Ἰβάν Πέτροβιτς ἐπανῆλθεν εἰς Ῥωσίαν ἦτο ἀγγλομανής. Ἡ μικρὰ κόμη του, τὸ ὑποκάμισόν του, ἡ μακρὰ ἐπιγονατίς του ἡ τραχεῖα ἔκφρασις τῶν χαρᾶκτηριστικῶν του, ἡ ἀδιαφορία καὶ τὸ ἀπτόμοτον τῶν τρόπων του, ἡ κυριστικὴ προφορά του, ὁ αἰφνίδιος καὶ διακεκομμένος γέλωσ του, ἡ αὐστηρότης τοῦ προσώ-

που του, ἢ περὶ τὰ πολιτικὰ ἢ οἰκονομικὰ περιστρεφόμενη πάντοτε ὀμιλία του, ἢ ἀγάπη του πρὸς τὸ ῥοσμπήφ και διὰ τὸν οἶνον τοῦ Πόρτου, τὰ πάντα τέλος ἐν αὐτῷ ἐνέφανιν τὸν γνήσιον Ἄγγλον. Παραδόξως ὅμως μεταμορφωθείς ὁ Ἰβάν Πέτροβιτς εἰς ἀγγλομανῆ ἐγένετο ταῦτοχρόνως και φιλόπατρις· τούλαχιστον ἔλεγε ὅτι ἦτο τοιοῦτος, και τοὶ κάκιστα τὴν Ῥωσίαν εἰδώς, και τοὶ οὐδεμίαν ῥωσικὴν ἔξιν ἔχων, και τοὶ ὀμιλῶν παραδόξως τὴν ῥωσικὴν. Ἡ ὀμιλία του ἦτο βαρβαρισμός. Ὁ Ἰβάν Πέτροβιτς ἐκόμισε μεθ' ἐξουτοῦ πλεῖστα χειρόγραφα σχέδια περὶ τῶν βελτιώσεων αἱ ἤθελε νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν, διότι δυσηρεστεῖτο δι' ὅ,τι ἔβλεπε, πρὸ πάντων δὲ ἢ ἔλλειψις συστήματος τὸν ἐξώργιζε. Κατὰ τὴν πρώτην ὀμιλίαν ἦν μετὰ τῆς ἀδελφῆς του ἔκαμε τῇ ἀνήγγειλεν ὅτι ἀπεφάσισε νὰ ἐπιφέρει ῥιζικὰς μεταρρυθμίσεις εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν κτημάτων του, και ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς τὰ πάντα θὰ ἐγίνοντο ὑπὸ νέον σχέδιον. Ἡ Γλαφυρὰ Πετρόβνα οὐδὲν μὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἐξωργίσθη κατὰ βάθος. «Και ἐγώ, διελογίζετο, τί θὰ γείνω εἰς ὅλα αὐτά ;»

Ἐν τούτοις ὅτε μετέβη εἰς τὰ κτήματα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς και τοῦ ἀνεψιοῦ τῆς, εἶδε μετὰ χαρᾶς ὅτι ἀδίκως εἶχεν ἀνησυχήσῃ. Πράγματι τροποποιήσεις τινὲς ἐγένοντο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἴκου· οἱ παράσιτοι και οἱ ὀκνηροὶ ἐξεδιώχθησαν πάραυτα. Διετάχθησαν δὲ οἱ ὑπῆρται νὰ μὴ δέχωνται τοὺς ἄλλοτε ἐπισκέπτας, ἀντικατασταθέντας ὑπὲρ μακρονοῦ τινος γείτονος, ξανθοῦ και χοιραδικοῦ τινος βαρῶνου, καλῶς ἀνατετραμμένου και περιωρισμένου νοῦ. Νέα ἐπιπλα ἐστάλησαν ἐκ Μόσχας, τὸ πρόγευμα ἤρξατο νὰ παρατίθῃται διὰ νέου τρόπου, οἶνοι ξένοι ἀντικατέστησαν τὰ ποτὰ και οἰνοπνεύματα τῶν κτημάτων, οἱ ὑπῆρται ἐφόρεσαν νέας οἰκοστολάς, εἰς τὸν θυρεὸν δὲ τοῦ οἰκογενειακοῦ οἰκοσήμου προσέθησαν τὸ σύμβολον: *Ἐν τῷ ὄρθῳ ἡ ἀρετὴ ἔγκειται*. Πράγματι ὅμως ἡ ἰσχὺς τῆς Γλαφυρᾶς Πετρόβνας δὲν ἤλαττώθη. Ἀπασαὶ αἱ ἀγοραὶ και αἱ δαπάναι ἐξήρτηντο ἀπὸ ταύτης ὡς και κατὰ παρελθόν. Ἀλατὸς θαλαμηπόλος, ἀκολουθήσας ἐκ Γαλλίας τὸν Ἰβάν Πέτροβιτς ἐπειράθη ν' ἀπειθήσῃ κατὰ τῆς κυριαρχίας τῆς Γλαφυρᾶς, ἀλλ' ἐξεδιώχθη, παρὰ τὴν προστασίαν τοῦ κυρίου του. Ἡ διεύθυνσις δὲ τῶν κτημάτων (περὶ ὧν ἡ Γλαφυρὰ Πετρόβνα ἐνησχολήθη πάντοτε) ἔμεινε ἢ αὐτῇ, παρὰ τὴν ἐπανειλημμένως ἐκφρασθεῖσαν πρόθεσιν τοῦ Ἰβάν Πέτροβιτς ἵνα τακτοποιήσῃ τὴν ἀταξίαν ἐκείνην. Εἰς πλεῖστα μέρη αἱ πρόσδοι ἐγένοντο μεγαλείτεροι και ἡ ἀγγορεία βαρύτερη, ἀλλ' ἀπηγορεύθη τοῖς χωρικοῖς νὰ ἀπευθυνθῶσιν ἀπ' εὐθείας πρὸς Ἰβάν Πέτροβιτς και ἢ ὑπόθεσις ἐπεράσθη. Ὁ φιλόπατρις ἤρχιζε νὰ θεωρῇ τοὺς συμπολίτας του περιφρονητικῶς. Τὸ σύστημα τοῦ Ἰβάν Πέτροβιτς ἀληθῶς ἐφηρμόσθη μόνον ὡς πρὸς τὸν μικρὸν Θεόδωρον, τῆς ἀγωγῆς του τροποποιηθείσης εὐτυχῶς και περὶ τῆς ὁ πατὴρ του ἀποκλειστικῶς ἐνησχολεῖτο.

ΙΑ'

Εἶπομεν ὅτι ὁ μικρὸς Θεόδωρος παρεδόθη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν θεῖαν του μέγχι τῆς ἐπανόδου τοῦ Ἰβάν Πέτροβιτς εἰς Ῥωσίαν. Ἦτο ὀκταετής ὅτε ἡ μήτηρ του ἀπέθανεν. Ἐπειδὴ σπανίως τὴν ἔβλεπε, τὴν εἶχεν ἐνθέρμως ἀγαπήσῃ· ἡ ἀνάμνησις τῆς μελαγχολικῆς και γλυκαίας μορφῆς αὐτῆς, τοῦ τεθλιμμένου βλέμματός τῆς, τῶν λαθραίων θωπειῶν τῆς, διὰ παντὸς ἐνεχαράχθησαν ἐντὸς τῆς καρδίας του. Δὲν ἐνόει ὅμως σαφῶς τὴν θέσιν τῆς μητρὸς του ἐν τῇ οἰκίᾳ· ἠσθάνετο ὅτι μετὰ τῆς ἐκείνης και αὐτοῦ ὑπῆρχε πρόσκομμα ὁ περ δὲν ἐτόλμα, δὲν ἠδύνατο νὰ διαβῇ. Ἐφοβεῖτο τὸν πατέρα του, και ὁ πατὴρ του οὐδέποτε τὸν ἐθώπευεν. Ὁ πάππος του ἐνόητε ἐπέρα τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὴν κόμην του και τῷ ἐπέτρεπε νὰ τὸν ἀσπασθῇ· τὸν ἀπεκάλει ὅμως ἄγριον και τὸν ἐθεώρει ἀνόητον. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του, ἡ θεῖα του ἐγένετο ἐντελῶς κυρία αὐτοῦ. Ὁ Θεόδωρος τὴν ἐφοβεῖτο· οἱ ζωροὶ και διαπεραστικοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς, ὡς και ἡ δυνατὴ φωνὴ τῆς τὸν ἐτρόμαζον. Ἐνώπιόν τῆς οὐδὲ συλλαβὴν ἐτόλμα νὰ προφέρῃ. Ἄν τυχὸν ἐκινεῖτο ἐπὶ τῆς ἔδρας αὐτοῦ, ἐκείνη πάραυτα ἀνέκραζε·

— Που πηγαίνεις ; Κάθησε ἡσυχῶς.

Τὴν κυριακὴν, μετὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν, τῷ ἐδίδοτο ἡ ἀδεια ἵνα παιξῇ, ἦτοι τῷ ἐδίδοτο ὀγκῶδες παλαιὸν βιβλίον μουστηριῶδες, ὑπὸ τινος Μαξιμοβιτς· Ἀθράμβοβιτς συγγραφέν, ἐπιγραφόμενον *Τὰ σύμβολα*. Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ ὑπῆρχε πλῆθος ἀκατανοήτων εἰκόνων μετὰ σκοτεινότητος κειμένου, εἰς πέντε γλώσσας. Γυμνὸς και παχύτατος Ἔρωσ διεδραμάτιζε μέγα πρόσωπον ἐντὸς τῶν εἰκόνων τούτων. Κάτωθεν μιᾶς αὐτῶν, ἐπιγραφόμενης *Ὁ κρότος και τὸ οὐράνιον τόξον*, ἀνεγινώσκето τὸ σύμβολον τοῦτο *τὸ ἀποτελεσμα τούτου εἶναι μεγαλείτερον*. Κάτωθεν ἐξέτερου, παριστῶντος ἱπτάμενον πελαργόν, κρατοῦντα διὰ τοῦ ῥάμφους αὐτοῦ δέσμητον, ὑπεγράφετο: *Σοὶ εἶναι ἀπαντες γνωστοί*. Ἐρωσ παρὰ ἄρκτον θωπεύουσαν ἄρκτυλον ἐξέφραζε: *Μικρὸν κατὰ μικρὸν*. Ὁ Θεόδωρος ἐξήταζε τὰς εἰκόνας ταύτας, ἀπάσας γνωστὰς αὐτῷ μέχρι τῶν ἐλαχίστων αὐτῶν λεπτομερειῶν· τινὲς μάλιστα, αἱ αὐταὶ πάντοτε, τὸν ἐβύθιζον εἰς μακροὺς διαλογισμούς, ἐξεγείροντες τὴν νεαρὰν φαντασίαν του. Ἐτέρας διασκεδάσεις ἠγνόει. Ὅταν ἐπέστη ὁ καιρὸς ἵνα μάθῃ τὴν μουσικὴν και τὰς ξένας γλώσσας, ἡ Γλαφυρὰ Πετρόβνα ἔλαβεν ἀντὶ γλίσχρου ἀμοιβῆς γεροντοκόρην τινὰ Σουηδὴν, ὀμιλοῦσαν ἀρκετὰ καλῶς τὴν γαλλικὴν και τὴν γερμανικὴν, γνωρίζουσαν ὀλίγον κλειδοκύμβαλον και ἀλατίζουσαν ἐξαιρετὰ ἀγγοῦρια.

Ἐν τῇ κοινωσίᾳ λοιπὸν τῆς διδασκαλίας ταύτης, τῆς θείας του και γηραιᾶς τινος ὑπηρετρίας Βασιλιέβνας καλουμένης, διήλθε τέσσαρα ἔτη ὁ Θεόδωρος. Ἐνόητε συνέβαινε τὸ ἀτυχὲς παιδίον νὰ καθῆται

ἐν τινι γωνίᾳ μετὰ τὸ βιβλίον τῶν *Συμβόλων* ἐπὶ τῶν γονάτων και νὰ μένη ἐκεῖ ὀλοκλήρους ὥρας ἐντὸς τοῦ χθαμαλοῦ μικροῦ δωματίου, πλήρους γερανίων και φωτιζομένου ὑπὸ ἐλεινῆς λυχνίας. Ἡ μονότονος κραυγὴ τῆς τερηδόνας ἠκούετο, ὡσεὶ και αὐτὴ νὰ ὑπέφερεν ἐξ ἀνίας· τὸ ὠρολόγιον ἐσήμανε τὰς ὥρας αὐτοῦ τακτικῶς, μὺς κεκρυμμένος ἐν τῇ σκιᾷ κατέτρωγε τὸν τάπητα και αἱ τρεῖς γεροντοκόραι, ὅμοιαι πρὸς τὰς τρεῖς Μοίρας, εἰκόνων ταχέως και σιγῶσαι τὰς βελόνας τοῦ πλεξίματός των, ἡ δὲ σκιὰ τῶν κινουμένων βραχιόνων των ἔτρεχεν ἢ ἔτρεμεν ἐπὶ τοῦ σκιεροῦ τοίχου, και παραδόξα ὀράματα διήρχοντο τὸν ἐγκέφαλον τοῦ παιδίου. Οὐδεὶς ἂν τὸ ἔβλεπεν ἠθελε λάβῃ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ αὐτοῦ, διότι ἦτο ὠχρὸς μὲν, ἀλλὰ παχύς, ἐστερημένος καλοῦ σώματος και ἀδέξιος, γνήσιος χωρικός τέλος, ὡς ἡ Γλαφυρὰ Πετρόβνα ἔλεγεν. Ἡ ὠχρότης ταχέως θὰ παρήρχετο ἂν τὸν ἐξήγαγον συχνότερον τῆς οἰκίας ἵνα ἀναπνεύσῃ καθαρὸν ἀέρα. Ἐμάνθανε καλῶς τὰ μαθήματά του, και τοὶ ἐνόητε κατελαμβάνετο ὑπὸ ὀκνηρίας. Οὐδέποτε ἔκλαιεν, ἀλλ' ἐνόητε κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀγγορίας ἰσχυρογνωμοσύνης, κατὰ τὰς στιγμὰς δὲ ἐκείνας οὐδεὶς κωτῶρθου τὴν παρ' αὐτοῦ. Ὁ Θεόδωρος οὐδένα αὐτῶν ἠγάπα... Δυστυχία δ' εἰς ἐκείνον οὕτινος ἡ καρδία δὲν ἠγάπησεν ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας! Ὁ Ἰβάν Πέτροβιτς εὗρε τὸν υἱὸν του οἶον τὸν περιεγράφσαμεν, χωρὶς δὲ ν' ἀπολέσῃ καιρὸν ἤρξατο νὰ ἐφαρμύζῃ εἰς αὐτὸν τὸ σύστημα του.

— Πρὸ παντὸς, ἔλεγε πρὸς τὴν Γλαφυρὰν Πετρόβναν, θέλω νὰ τὸν κάμω ἄνδρα, και οὐχὶ μόνον ἄνδρα, ἀλλ' ἀληθῆ Σπαρτιάτην.

Ἴνα πραγματοποιησῇ δὲ τὸ ὠραῖον τοῦτο σχέδιον ὁ Ἰβάν Πέτροβιτς ἐνέδυσσε τὸν υἱὸν του κατὰ τὸ σκοτικὸν ἔθος, και τοιοῦτοτρόπως ὁ δωδεκαετής Θεόδωρος ἐβάδιζε γυμνὰς ἔχων τὰς κνήμας, φορῶν δὲ πτερὸν ἀλέκτορος ἐπὶ τοῦ σκούφου του. Ἡ Σουηδὴν γεροντοκόρη ἀντικατέστη ὑπὸ νέου Ἐλβετοῦ διδασκάλου τῆς γυμναστικῆς, ἡ δὲ μουσικὴ ἐγκατελείφθη ὀριστικῶς, ὡς ἀναξία εἰς ἄνδρα ἐνασχόλησις. Αἱ σπουδαὶ αἱ θὰ ἐποίει ὁ μέλλων Σπαρτιάτης ἦσαν αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι, τὸ διεθνὲς δίκαιον, τὰ μαθηματικά, ἡ λεπτοζυλουργικὴ, ἵνα συμμορφωθῇ πρὸς τὰ διδάγματα τοῦ Ἰωάννου Ἰακώβου Ρουσῶ και ἡ μάθησις τῶν οἰκοσήμων, ἵνα διατηρήσῃ ἐν τῷ οἴκῳ του ἱπποτικὰ αἰσθήματα. Τὸν ἐξήγειρον τὴν τετάρτην πρῶτην ὥραν, τῷ ἐπέχεον πεπηγὸς ὕδωρ ἐπὶ τοῦ σώματος και τὸν ἠνάγκαζον νὰ τρέχῃ κρῶτων σχοινίον περὶ ἐστύλου. Ἀπαξ μόνον τῆς ἡμέρας ἔτρωγε, και ἐν φαγητῶν, ἐμάνθανε δὲ ἱπασίαν. Ὅπως ὁ πατὴρ του, ἐξήσκειτο εἰς τὴν ἰσχὺν τοῦ χαρακτῆρος εὐκαιρίας τυχεύσης, και καθ' ἐκάστην ἐσπέραν ἔκαμε συνοπτικὴν ἐκθεσιν τῶν πεπραγμένων τῆς ἡμέρας και τῶν προσωπικῶν του ἐντυπώσεων. Ὁ Ἰβάν Πέτροβιτς ἔγραφεν αὐτῷ γαλλιστὶ τὰς ὀδηγίας, ἐν

αίς τὸν ἐκάλει *νιέ μου* καὶ ἀπηυθύνετο αὐτῷ πληθυντικῶς. Ὁ Θεόδωρος ὠμίλει ἐνικῶς πρὸς τὸν πατέρα του ὁσάκις ὠμίλει αὐτῷ ρωσιστί, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ καθήσῃ ἐνώπιόν του. Τὸ σύστημα τοῦτο περιέπλεξεν ὀριστικῶς τὰς ἰδέας τοῦ παιδὸς καὶ τὸν κατέστησεν ἡλίθιον σχεδόν. Ὁ νέος ὅμως οὗτος τρόπος τοῦ βίου ἐπέδρασε τοῦλάχιστον ἐπωφελῶς εἰς τὴν ὑγείαν του. Ὁ Θεόδωρος κατελήφθη κατὰ πρῶτον ὑπὸ πυρετοῦ, ἀλλ' ἀναλαβὼν τὰ χριστὰ ἐγένετο μετ' ὀλίγον ὑγιέστατος. Ὁ πατήρ του ἐπαίρετο ἐπὶ τούτῳ καὶ τὸν ἀπεκάλει *Γιὸν τῆς φύσεως, ἔργον μου, πλάσμα μου*. Ὅταν ὁ Θεόδωρος ἐγένετο δεκαεξαετής ὁ πατήρ του καθήκον ἐθεώρησε νὰ τῷ ἐμπνεύσῃ ἐκ τῶν προτέρων τὴν περιφρόνησιν πρὸς τὴν γυναίκα, καὶ ὁ νεαρὸς Σπαρτιάτης, μετὰ τὴν δειλὴν ψυχὴν του καὶ μετὰ τὸν πρῶτον χνοῦν ἐπὶ τοῦ χεῖλους, ἐμπλεως ὑγείας καὶ πάθους, ἠτοιμάζετο νὰ φανῇ ἀπὸ τοῦδε ἀδιάφορος, ψυχρὸς καὶ τραχύς.

Ἄλλ' ὁ χρόνος ἐβαδίζε ταχύς. Ὁ Ἰβάν Πέτροβιτς τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἔτους διήρχετο εἰς Λαβρίκη—ὅπερ ἦτο τὸ κυριώτατον κληρονομικὸν κτήμας του—κατὰ τὸν χειμῶνα δὲ μετέβαινε μόνος εἰς Μόσχαν ἔνθα κατῆκει εἰς ξενοδοχεῖον. Ἦτο τακτικὸς τῆς λέσχης θαμῶν, ἐλάλει ἐπὶ μακρόν, ἐξέθετε τὰ σχέδιά του εἰς τὰ σαλόνια καὶ ἐθεωρεῖτο πλέον παρ' ὅσον ἄλλοτε ἀγγλομανῆς, ἀντιπολιτευόμενος, καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ. Τὸ ἔτος 1825 ἐπῆλθε μετὰ τῶν συμπαρομαρτούντων δεινῶν. Οἱ πλησιέστατοι γείτονες τοῦ Ἰβάν Πέτροβιτς ὑπέστησαν πλεῖστα. Ὁ Ἰβάν ἐσπευσε ν' ἀποσυρῆθῃ εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ ἐκλείσθη εἰς τὸ κτήμας του, οὕτω δὲ διήλθεν ἔτος ὀλόκληρον, εἶτα ὅμως αἰφνιδίως ἠσθάνθη ἐαυτὸν ἐξασθενίζοντα, ἡ δὲ ὑγεία του κατεστράφη. Ἐκτοτε ἤρξατο νὰ συχνάζῃ εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ νὰ κάμῃ δοξολογίας. Ὁ ἄλλοτε ἀγγλομανῆς ἔκαμνε τώρα βωσικὰ λουτρά, ἐγευματίζεν εἰς τὰς δύο, κατεκλίνετο τὴν ἐνάτην καὶ ἀπεκοιμίζετο ἐκ τῆς φλυαρίας τοῦ ἐδεάτρου του. Ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ ἔκαυσε ἀπαντα τὰ σχέδιά του καὶ ἀπασαν τὴν ἀλληλογραφίαν του, ἔτρεμε δὲ πρὸ τοῦ διοικητοῦ. Ὁ σιδηροῦς ἀνὴρ παρεπονείτο ὅταν τῷ ἔφερον ψυχρὸν τὸ ποτόν του. Ἡ Γλαφυρὰ Πετρόβνα ἀνῆρπασεν αὐτὴς τὴν διεύθυνσιν, διὰ δὲ τῆς κλίμακος τῆς ὑπηρεσίας οἱ χωρικοὶ ὡς καὶ αἱ διάφοραι ἀρχαὶ τοῦ χωρίου ἤρξαντο νὰ ἐπισκέπτονται τὴν *γραφίαν μάγισσαν*, ὡς ἀπεκάλουσαν αὐτὴν οἱ ὑπηρετῆται τῆς.

Ὁ Θεόδωρος βαθῶς ἐξεπλάγη ἐκ τῆς ἀποτόμου μεταβολῆς τοῦ πατρὸς του. Τότε εἰσῆρχετο εἰς τὸ δέκατον ἔνατον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ἤρχιζε νὰ σκέπτηται, ν' ἀποσεῖθῃ τέλος τὸν ζυγὸν τῆς χειρὸς ἐκείνης, τῆς ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον βερνούσης ἐπ' αὐτοῦ. Πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης μάλιστα παρετήρησεν ἀνακολουθίαν τινὰ μεταξὺ τῶν πατρικῶν λόγων καὶ πράξεων, μεταξὺ τῶν τότε εὐρέων καὶ φιλελευθέρων θεωριῶν καὶ τοῦ δεσποτισμοῦ του, δὲν ἀνέμενεν ὅμως τόσον αἰφνιδίαν μεταμόρ-

φωσιν. Ὁ ἐγὼστὴς γέρον ἀπεκαλύφθη ἐν τῷ ἄμα. Ὁ νεαρὸς Λαβρέτσκης ἠτοιμάζετο ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Μόσχαν ἵνα προετοιμασθῇ νὰ παρακολουθήσῃ τὰ μαθήματα τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπότεν νέον δυτύχημα, μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀπροσδόκητον, ἐπληξεν τὸν πατέρα του. Ἐγένετο αἰφνιδίως τυφλός, ἀνευ μάλιστα ἐλπίδος θεραπείας.

Δὲν εἶχε μεγάλην πεποιθήσιν εἰς τὴν ἐπιδεξιότητα τῶν Ῥώσων ἰατρῶν καὶ προσεπάθησε νὰ λαβῇ τὴν ἀδειαν νὰ ἐξέλθῃ τῆς Ῥωσίας, ἀλλ' ἡ αἴτησις αὐτοῦ ἀπερρίφθη. Τότε συμπαραλαβὼν τὸν υἱὸν του περιώδευσε ἐπὶ τριετίαν τὴν Ῥωσίαν, ἐπισκεπτόμενος ἰατροὺς, ταξιδεύων ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν καὶ ἀπελιπίζων ἕνεκα τῆς ἀνυπομονησίας του καὶ τῆς ἀδυναμίας τοῦ χαρακτῆρός του τὸν υἱὸν του, τοὺς ἰατροὺς του καὶ τοὺς ὑπηρετάς του. Ὅταν τέλος ἐπανῆλθεν εἰς Λαβρίκη, οὐδὲν ἄλλο ἦτο πλέον εἰμὴ κλαυθμηρίζον καὶ ἰδιότροπον παιδίον. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἀπαντες ὑπέφερον ἐκ τῶν μανιῶν τοῦ γέροντος, ἡσυχάζοντος μόνου κατὰ τὴν ὦραν τοῦ φαγητοῦ του. Οὐδέποτε ἔτρωγε μετὰ τοσαύτης ἀδδηφαγίας ὅσον τώρα τὸν ἐπίλοιπον καιρὸν δὲν ἡσυχάζεν οὔτε αὐτός, οὔτε ἄφινε τοὺς ἄλλους νὰ ἡσυχάσωσιν. Ἐδέετο πρὸς τὸν Θεόν, παρεπονείτο κατὰ τῆς τύχης, κατηγορεῖ τὴν πολιτικὴν, τὸ σύστημά του, πᾶν ὅ,τι ἄλλοτε ἦτο ἡ ὑπερηφανία του καὶ αἱ πεποιθήσεις του, πᾶν ὅ,τι ὡς παράδειγμα προέβαλλεν εἰς τὸν υἱὸν του. Ἀκαταπαύστως ἐπανελάμβανεν ὅτι οὐδὲν ἐπίστευεν, εἶτα ὅμως ἐπανήρχιζε τὰς δεήσεις του. Οὐδὲ στιγμὴν ἠνείχετο μόνωσιν καὶ ἀπῆτει νὰ τῷ κάμνωσι πάντοτε συντροφίαν, νυχθήμερον, παρὰ τὸ θρονίον του, νὰ τῷ διηγῶνται μύθους ἵνα τὸν διασκεδάζωσιν, οὗς ὅμως διέκοπτε πάντοτε διὰ τοιοῦτων ἀναφωνήσεων: «Καλὲ τί παραμύθια λέγεις αὐτοῦ; Τί ἀνοησῖαι!»

Ἡ Γλαφυρὰ Πετρόβνα ἦτο μᾶλλον τῶν ἄλλων θυμὰ του. Δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἀνευ ταύτης, μέχρι τέλους δ' ἐκείνη ὑπετάγη εἰς ἀπάσας τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ ἀσθενοῦς, καίτοι κατ' ἀρχὰς δὲν τῷ ἀπεκρίνετο, ἵνα μὴ ἡ φωνὴ τῆς ἐλέγξῃ τὴν καταπνίγουσαν ταύτην ὀργήν. Τοιοῦτοτρόπως ἐζῆσε δύο ἔτη ἀκόμη καὶ ἀπέθανε κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου, καθ' ἣν στιγμὴν τὸν εἶχον μεταφέρειν εἰς τὸν ἐξώστην διὰ νὰ τὸν τοποθετήσωσιν εἰς τὸν ἥλιον. «Γλαφυρὰ, ζωμόν, γρήγορα ζωμόν, γραῖα τρελλή!» ἐψιθύρυσεν ἡ διακεκομμένη φωνὴ του καὶ χωρὶς ν' ἀποτελειώσῃ τὴν τελευταίαν λέξιν εἰσήγησε διὰ παντός. Ἡ Γλαφυρὰ Πετρόβνα ἤτις ἐσπευσμένως ἔλαβε παρὰ τοῦ κομιζόντος ὑπηρετοῦ τὸ κύπελλον τοῦ ζωμοῦ ἔστη ἐθεώρησεν ἀσκαρδαμυκτὴ τὸν ἀδελφόν της, ἐποίησε βραδέως τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ ἀπεμακρύνθη ἐν σιγῇ. Ὁ Θεόδωρος εὐρισκόμενος πλησίον, οὐδὲν ἐπίσης εἶπεν. Ἐστηρίχθη εἰς τὴν κιγκλίδαν τοῦ ἐξώστου καὶ διέμεινεν ἐπὶ πολὺ ἀκίνητος, βυθίζων τὰ βλέμματά του ἐντὸς τοῦ μεμυρωμένου καὶ χλοεροῦ κήπου, ἀπαστρα-

πτοντος ἐκ τῶν χρυσιζουσῶν ἀκτίνων ἐαρινοῦ ἡλίου. Ἦτο τότε εἰκοσιτριετής. Ὁ βίος ἠνοίγετο νῦν ἐνώπιόν του.

Ἐπεται συνέχεια.

**B.

ΟΛΙΒΙΕΡΟΣ Ο ΝΟΘΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ERNEST DUBREUIL

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Μετ' ὀλίγον ἤκουσε καταρρέοντας τοὺς τοίχους καὶ φωνὴν τινὰ ἐξερχομένην ἐκ τοῦ ὑπογείου, τὴν ὁποίαν ἀνεγνώρισε πάραυτα.

— Ζολάνδη! . . . Ζολάνδη! . . . ἔλεγεν ἡ φωνή, εἰμ' ἐγώ! . . .

— Ὁ Ὀλιβιέρως! . . . ἀνέκραξεν ἡ νέα ἐξαλλος ἐκ τῆς χαρᾶς . . . Ὁ Ὀλιβιέρως! . . . σπεῦσον! . . . νομίζω ὅτι ἐρχονται! . . . Θεέ μου! . . . Δὲν θὰ φθάσῃ ἐγκαίρως! . . .

— Μήπως εἶναι κανένας μοχλὸς εἰς τὴν θύραν; ἠρώτησεν ὁ Ζεβάν.

— Νομίζω.

— Γρήγορα βγάλε τον. Θὰ κερδίσωμεν καιρὸν. . . Τὸν ἔβγαλες;

— Ναί.

— Τότε, θάρρος! . . . θάρρος!

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τρομερὸς θόρυβος ἀντήχησεν εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου τῆς Ζολάνδης.

Ἦτο ὁ Ζιάκ, ὅστις, μὴ δυνηθεὶς ἐπὶ πλέον ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν ἀκατάσχετον ὀρμὴν τῶν ἐχθρῶν του, ἀπεπάσειε νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ δωματίον τῆς Ζολάνδης.

— Ζολάνδη! ἐκραυγάζεν. . . ἀνοιξε! . . .

— Ὁ Ζιάκ! ἐψιθύρυσεν ἡ νέα ἐντρομος . . . ὁ Ζιάκ! . . . ἄχ! Θεέ μου! . . .

— Κατάρρα! . . . ἐφώνησεν ἀγρίως ὁ Ζιάκ. . . θ' ἀνοιξῆς λοιπόν; . . .

Ἄλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν του, ὅτε τὸ διάφραγμα τοῦ τοίχου κατέπεσε καὶ ἐφάνησεν ὁ Ὀλιβιέρως καὶ ὁ Ζεβάν.

— Ζολάνδη! . . . Ζολάνδη! . . . ἀνέκραξεν ὁ νέος ἀπάσας αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του σχεδὸν λιπόθυμον.

— Πάρε τὴν γρήγορα! πάρε τὴν! εἶπεν ὁ Ζεβάν.

— Καὶ σύ;

— Ἐγώ! . . . διαβόλε! θὰ σημάνω τὴν ἀποχώρησιν! . . .

Καί, λαβὼν τὸ πολύτιμον φορτίον του, ὁ Ὀλιβιέρως ὤρμησε πρὸς τὸ βάθος τῆς ὑπονόμου.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἡ θύρα ὑπεχώρησεν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν βίαν καὶ ἐφάνη ὁ Ζιάκ ἀγριὸς καὶ ἀπειλητικὸς, κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸ αἰμοσταζὸν ξίφος του.

— Ζολάνδη! . . . ἄχ! . . . κατάρρα! . . .

Καὶ εἶδεν ἀναμέσον τοῦ χάσματος τοῦ καταπεσόντος τοίχου τὴν ἐσθῆτα τῆς νέας ἐξαφανισμένην εἰς τὴν σιάν.

Ὁ Ζιάκ ὤρμησεν, ὅπως προσφάσῃ αὐτήν, ἀλλ' εὐρέθη ἀπέναντι τοῦ Ζεβάν, ὅστις τῷ ἔπραξε τὴν ὁδόν.

Ὁ ποιητὴς ἦτο μὲν ὠχρὸς, ἀλλ' ἤρεμος. Ἐγίνωσκε καλῶς ὅτι ὁ ἀγών, τὸν ὁποῖον ἐμελλε νὰ συνάψῃ μετὰ τοῦ Ζιάκ,

θὰ ἦτο μέγας καὶ φουερός, καὶ ὡς ἐκ τούτου προεπάθησε ν' ἀναλάβῃ πάσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις καὶ ὄλον του τὸ θάρρος.

— Τίς εἶσαι σύ ; ἐκραύγασεν ὁ Ζιάκ. Τί κάμνεις ἐδῶ, ἄθλιε, εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον ;

— Ἐζήτουν τὸν δρόμον, κύριε.

— Ὡ !

— Καὶ ἐχάρην πολὺ ὅτι σὰς συνήντησα διὰ νὰ μοῦ δείξετε αὐτόν.

— Μὴ ἀστειεύεσαι ! Εἶμαι ὁ ἄρχων Δὲ Ζιάκ.

— Δὲν ἀμφισβάλλω.

— Ἐμπρός ! παραμέρισε ἢ σὲ φονεύω.

Ἐ Ζεβὰν ἀνεκάγχασεν.

Ἐ Ζιάκ, πλήρης ὀργῆς, προὐχώρησε πρὸς τὸν Ζεβὰν, ὅστις ἀμέσως ἐτέθη εἰς θέσιν ἀμύνης.

Ἐ ἄλλα πάραυτα, ἐννοήσας ὅτι ἔπρεπε νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν Ὀλιβιέρον νὰ φύγῃ :

— Κύριε, εἶπε, πρὶν ἢ προχωρήσωμεν, εἶνε ἀνάγκη νὰ μάθῃτε ποῖος εἶμαι καὶ διατί ἦλθιν ἐδῶ μέσα. Ὀνομάζομαι Ζεβὰν Μαγιέ, στιχουργὸς καλὸς, θετὸς ἀδελφὸς καὶ φίλος ἐπιστήθιος ἐνὸς εὐγενοῦς νέου, ὀνομαζομένου Ὀλιβιέρου, τοῦ ὁποίου ἠρπάσατε ἀτίμως τὴν ἐρωμένην, τὴν ὁποίαν δὲν ἠμποροῦσαμεν νὰ σὰς ἀφήσωμεν κατ' οὐδένα λόγον.

— Ὡ ! θὰ ἐκδικηθῶ !

— Τοῦτο σὰς μόνον ἐνδιαφέρει.

— Καὶ θ' ἀρχίσω ἀπὸ σέ, ἄθλιε !

Καὶ ὠρμηθεὺς λυσσαλέως κατ' αὐτοῦ.

Ἐ Ζεβὰν ἠμύνετο θαυμασιῶς.

— Νὰ σοῦ εἰπῶ κ' ἐν ἄλλο, εἶπε, πάντοτε μετὰ ἐπιδειξίτητος καὶ εὐκαμψίας ἀμυνόμενος· πρέπει νὰ με συγχωρήσῃς ἂν βιασθῶ καὶ λιγάκι, διότι ἔχω μίαν διαβολομένην πεῖναν. . . εἶμαι ἀπὸ χθὲς νηστικός. . . ἐνῶ σεὶ πρὸ ὀλίγου ἐφάγατε. . .

Ἐμπρός ! ἄρχων Δὲ Ζιάκ, πρέπει νὰ τελειώσωμεν πλέον. Ἐμπρός ! μία, δύο ! . . .

Καί, ἐπισπεῶν ὡς λέων κατ' αὐτοῦ, διεπέρασε τὸ στήθος του διὰ τοῦ ξίφους αὐτοῦ.

— Ἀχ ! . . . ἀέκραξεν ὁ δυστυχῆς, πεσὼν νεκρὸς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Μὰ τὴν πίστιν μου ! εἶπεν ὁ Ζεβὰν, δὲν εἶδα ὠραιότερη πληγὴ ! . . .

Καί, θέσας τὸ ξίφος του εἰς τὴν θήκην, ἐξηφανίσθη εἰς τὰ σκότη τῆς ὑπονόμου.

Μ'

Ἐποῦ ὁ Καπελοῦζος φθάνει πολὺ ἄργά.

Ἐ Ὁ Μακκράφτ, μόλις ἐγκαταλείψας τὸ μέγαρον τοῦ Ζιάκ, ἔσπευσε νὰ ἐνωθῇ μετὰ τῶν φίλων του.

Ἐ Ἐποῦ δὲ μετέφερον τὴν Ζολάνδην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζεβὰν, οἱ δύο φίλοι ἔστειλαν τὸν Μωκλέρ ὅπως ἀνεύρῃ χωρικήν τινα, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς ὑπηρετρία αὐτῆς, παραχωρήσαντες συνάμα αὐτῇ καὶ τὸ δωμάτιόν των. Οὗτοι δὲ κατέλαβον μικρὸν τι δωμάτιον πλησίον τοῦ κήπου.

Πάντα ταῦτα ἐπεδοκίμασε καὶ ὁ Μακκράφτ. Ὁτε δὲ ὁ Μωκλέρ ἐπέστρεψε, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν γυναῖκα, ἥτις ἔμελλε

νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὑπηρετρία τῆς Ζολάνδης, ἠτοιμάσε πάραυτα τὸ δεῖπνον.

Ἐπειδὴ δὲ ἅπαντες ἦσαν εἰς ἄκρον κερμηκότες, πολὺ δὲ μάλλον ἡ Ζολάνδη ὡς ἐκ τῶν σφοδρῶν καὶ ἀλλεπαλλήλων συγκινήσεων, πολὺ ταχέως ἀπεχωρίσθησαν, ἀποσυρθεὶς ἕκαστος εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Μετὰ μίαν ὥραν πάντες ἐκοιμῶντο ἐν τῇ μικρᾷ οἰκίᾳ.

Κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμήν, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἐκ Παρισίων εἰς Τουραίνην, δύο λεύγας σχεδὸν μακρὰν αὐτῆς, ἀνθρωπὸς τις ἐβάδιζε βραδέως.

Ἐφαίνετο λίαν καταβεβλημένος καὶ ἴστατο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ὅπως ἀπομάσση τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου του.

Ἐ ὅτε μὲν καθήμενος παρὰ τοὺς πόδας ὑψηλοῦ τινος δένδρου, ὅτε δὲ ἐπὶ τινος λίθου τῆς ὁδοῦ, διέμενεν ἐκεῖ ἐπὶ πολὺ ἀκίνητος, σιωπηλός, τὸ βλέμμα ἔχων ἀπλανές καὶ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους.

— Ποῦ νὰ ἦνε ἄρά γε ἐκείνη ; . . . ἔλεγε χαμηλοφώνως . . . τοῦλάχιστον ζῆ ἀκόμη ; . . . Ἀχ ! ποῖος λοιπὸν μοῦ τὴν ἔκλεψε ;

Οἱ ἀναγνώσταί μας θ' ἀνεγνώρισαν τὸν ὀδοιπόρον τοῦτον.

Ἐ ἦτο ὁ Καπελοῦζος.

Ἐ ὁ δυστυχῆς Καπελοῦζος, μόλις ἐγκατέλειπε τοὺς Παρισίους, ἠννόησε πάραυτα ὅτι ἦτο σχεδὸν ἀδύνατον ἀνευ χρημάτων νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν μακρὰν καὶ ἐπίπονον ὀδοιπορίαν του.

Δὲν εἶχεν ἢ ὀλίγα χάλκινα νομίσματα, ἄτινα κατὰ τύχην ἀνεύρεν ἐν τινι θυλακίῳ τοῦ ὑπενδύτου του.

Νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Παρισίους τῷ ἦτο ἀδύνατον· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ἐπιμείνῃ καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ὀδοιπορίαν του, ὅπως ἐδύνατο.

Ἐ ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ μὴ κοιμηθῇ εἰς ξενοδοχεῖον, διαρκούσης τῆς ὀδοιπορίας του.

Ἐ ἠγόρασεν ἕκ τινος χωρίου μέγα τεμάχιον ἄρτου, ἔτρωγε καθ' ἐκάστην ὀλίγον ἐξ αὐτοῦ, ἐπινεν ὕδωρ ἐκ τοῦ ρύακος τῶν ἀγρῶν καὶ ἐκοιμάτο, φεῦ ! ὑπὸ τοὺς ἀστέρας.

Ἐ ἂν κατὰ τύχην φίλος τοῦ τις ἔβλεπεν αὐτὸν τότε, θὰ τον ἐξελάμβανεν ὡς φάσμα.

Τὸ ἀπλανές του βλέμμα, οἱ τρέμοντες πόδες του, τὰ βρακώδη ἐνδύματά του καθίσταν αὐτὸν ἀγνώριστον.

Ἐ ἡ πρᾶδοξος αὕτη ἀλλοίωσις καθίστα αὐτὸν παράφρονά.

Ἐ ἄλλ' ὅτε ἐπανήρχετο εἰς τὴν πραγματικότητα, ὅτε ἡ ψυχὴ του, αἰθανομένη τὸν ἄρρητον ἐκείνον δεσμόν, ὅστις συνέδεεν αὐτὸν μετὰ τῆς ζωῆς, ἀνεζήτει τὸ ὄν ἐκεῖνο, δι' ὃ ἔζη καὶ τσαῦτα εἶχεν ὑποστή, πάραυτα τὸ πρόσωπόν του συναφροῦστο καὶ ἡ θλιψὶς ἀπεικονίζετο ἐπ' αὐτοῦ.

Δὲν εἶχε πλέον δύναιμι νὰ βλασφημήσῃ.

Ἐ ἔπασχε, χωρὶς νὰ στεναζῇ, χωρὶς οὐδὲ λέξιν ἄρξαι νὰ προφέρῃ.

Ἐ ἀπέθνησκε, διότι ἀπώλεσε τὴν Ζολάνδην.

Τί περισσότερον ;

Καὶ ἂν ἤρχετο τις νὰ τῷ εἴπῃ ὅτι αὕτη

ζῆ εἰςέτι καὶ ὅτι ἀνευρέθη, καὶ πάλιν θ' ἀπέθνησκεν ἐκ τῆς χαρᾶς.

Ἐ ἡ οὕτως ἢ ἄλλως, πάντοτε θ' ἀπέθνησκεν.

Ἐ οὐχ ἦττον ἀμυδρά τις ἐλπίς ὑπεστήριζεν αὐτόν· ἠθελε νὰ ἐπανίδῃ τὸν Ὀλιβιέρον. Ἐ ἠγάπα τὸν νέον αὐτὸν μετὰ τῆς αὐτῆς σχεδὸν ἀφοσιώσεως, μεθ' ἧς ἠγάπα καὶ τὴν Ζολάνδην. Ἐ ἦτο τὸ τέκνον ἐκείνου, ὅστις τὸν ὑπεστήριζεν ἐπὶ ζωῆς του, ὁ υἱὸς τοῦ μόνου ἀνθρώπου, ὅστις ἔλαθεν οἶκτον δι' αὐτόν, ὅστις τὸν ὑπέδεχθη καταδικωμένον, ὅστις παρεμύθησεν αὐτόν, ἀδίκως μαστιγωθέντα, ἦτο τέλος ὁ υἱὸς τοῦ δουκὸς Ἐρρίκου τῆς Αὐρηλιας τοῦ δολοφονηθέντος ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Ἀτρομήτου.

Ἐ ἔπεται συνέχεια.

Σ. Τ.

Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΛΑΒΣΙΑΝΑΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Ἐ ὁ ἔφιππος ἀνὴρ ἀφίκετο δρομαίος πρὸ τῆς πύλης, ἀλλ' ὁ φρουρός, ὑπέικων εἰς τὴν διαταγὴν, διεσταύρωσε πρὸ αὐτοῦ τὸ ἀκόντιόν του. Ἐ ἰππεὺς ἐφάνη μὴ θέλων νὰ ὑποχωρήσῃ, ἀλλ' ὁ φρουρὸς ἐκάλεσεν εἰς τὰ ὄπλα καὶ ἡ φρουρὰ παρετάχθη πρὸ τῆς πύλης, ὥστ' ἐδέησε νὰ προέλθῃ εἰς ἐξηγήσεις ὁ ἀφικόμενος ἰππεύς.

— Εἶμαι ὁ Ἀντραγκέ, εἶπε, θέλω δὲ νὰ ὀμιλήσω πρὸς τὸν δούκα δ' Ἀνζιού.

— Ἐμεῖς δὲν γνωρίζομεν κανένα Ἀντραγκέ, ἀπεκρίθη ὁ ἀρχιφύλαξ· ἡ ἐπιθυμία σας ὅμως νὰ ὀμιλήσετε πρὸς τὸν δούκα δ' Ἀνζιού θὰ ἐκπληρωθῇ, διότι θὰ σας συλλάβωμεν καὶ θὰ σας ὀδηγήσωμεν πρὸς τὴν Ὑψηλότητά του.

— Θὰ με συλλάβετε ! ἀπήντησεν ὁ ἰππεύς· ὄριστε ὁ γελοῖος χωριάτης, ὅστις θέλει νὰ συλλάβῃ τὸν Κάρολον δὲ Βαλζάκ δ' Ἀντραγκέ, βαρόνον τοῦ Κουνέου καὶ κόμητα τῆς Γραβίλλης.

Καὶ ὅμως οὕτω θὰ γίνεῖ, εἶπε, διευθετῶν τὸ ἐπὶ τοῦ στήθους του σημεῖον τῆς ὑπηρεσίας, ὁ πολίτης ἀρχιφύλαξ, ὅστις εἶχεν ὀπισθὲν του εἴκοσιν ἀνδρας, ἐνῶ ἔβλεπεν ἕνα μόνον ἐνώπιόν του.

— Περιμένετε ὀλίγον, φίλοι μου, εἶπεν ὁ Ἀντραγκέ. Δὲν γνωρίζετε ἀκόμη τοὺς Παρισίους ; Λοιπὸν, θὰ σας δώσω δεῖγμα τί δύνανται νὰ πράττωσιν.

— Ἐς τὸν συλλάβωμεν καὶ ἄς τον φέρωμεν πρὸς τὸν ἐξοχώτατον ! ἐκραύγασαν οἱ πολιτοφύλακες, ἐκμανέντες.

— Ἐ Ἦσυχά, ἦσυχά, προβατάκιά μου τῆς Ἀνδραγαυίας, εἶπεν ὁ Ἀντραγκέ, ὅστις ἐπιθέσῃ χεῖρα κατ' ἐμοῦ θ' ἀποθάνει.

— Τί λέγει ; ἠρώτησαν ἀλλήλους οἱ πολιτοφύλακες.

— Λέγει, ὅτι ὁ ἴππος του διέτρεξε μόνον ὀλίγας λεύγας καὶ ὅτι θὰ πατήσῃ ἐπὶ τῶν σωμάτων σας, ἐὰν δὲν παραμερίσητε, ἀπεκρίθη ὁ Ἀντραγκέ. Παραμερίσατε, ἄλλως . . .

Πλὴν οἱ πολῖται τῆς Ἀγγέρονης δὲν ἐ-

νόουν νὰ ὑπακούσωσιν, ἐπομένως ὁ Ἄντραγκὲ ἐξιφούλησε καί, διὰ θαυμασίας περιστροφικῆς κινήσεως τοῦ ξίφους του, ἔθραυσε δεκαπέντε ἢ εἰκοσιν ἀκόντια, τῶν ὁποίων τὰς αἰχμὰς οἱ πολιτοφύλακες εἶχον προβάλλει κατὰ τοῦ στήθους του, μεταβαλὼν αὐτὰ εἰς λαβὰς σκωθῶρων.

Οἱ πολιτοφύλακες, ὡσεὶ μαινόμενοι, ἐπέπεσαν διὰ ραβδισμῶν κατὰ τοῦ Ἄντραγκέ, ὅστις προεφυλάσσετο δι' ἀξιοθαυμάστου ταχύτητος, ἐνῶ ταῦτοχρόνως ἐγέλα ἐξ ὄλης καρδίας.

— Ἄ! τί ὠραία εἰσοδος, ἔλεγε· τί ἐντιμοὶ ἄνθρωποι αὐτοὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἀγγέρσης! πῶς διασκεδάζουν ἐδῶ! Πόσον καλῶς ἐπραξεν ὁ πρίγκηψ νὰ ἐγκαταλείψῃ τοὺς Παισιῖους καὶ πόσον καλῶς ἐπραξεν ἐπίσης ἐγὼ νὰ ἔλθω πρὸς αὐτόν!

Ἐξηκολούθει δὲ νὰ προφυλάσσηται, ἀλλ' ἐνίστε, βλέπων ὅτι ἐστενοχωρεῖτο, ἤρεσκετο νὰ καταφῆρῃ, διὰ τοῦ ἀμβλέος μέρους τοῦ ξίφους του, κτύπημα κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν πλησιεστέρων αὐτῷ ἀντιπάλων του.

Ὁ Ἄντραγκὲ ἠσθάνθη, ὅτι ἤρχιζε νὰ κουράζηται.

— Λοιπόν, εἶπεν, ἰδὼν ὅτι οἱ στίχοι τῶν πολιτοφύλακων καθίσταντο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν πυκνότεροι, συμφωνῶ καὶ θὰ ὁμολογήσω, ὅτι εἶσθε γενναῖοι ὡς λέοντες· πλὴν βλέπετε, ὅτι μόναι αἱ λαβαὶ τῶν ἀκοντιῶν σας ἔμεινον εἰς τὰς χεῖράς σας καὶ ὅτι ἀγνοεῖτε νὰ πληρώσητε τὰ μουςκέτα σας. Εἶχον ἀπόφασιν νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν πόλιν, πλὴν ἠγνόουν ὅτι ἐφρουρεῖτο ὑπὸ στρατιᾶς Καισάρων. Παραιτοῦμαι τοῦ νὰ σᾶς νικήσω· ὑγειαινείτε, καλὴν νύκτα, ἀναχωρῶ· εἶπατε μόνον εἰς τὸν πρίγκηπα, ὅτι ἦλθον ἐπίτηδες ἐκ τῶν Παισιῶν, ὅπως τὸν ἴδω.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, ὁ ἀρχηγὸς τῶν πολιτοφύλακων εἶχε κατορθώσει νὰ μεταδώσῃ πῦρ εἰς τὸ φτίλλι τοῦ μουςκέτου του· καθ' ἣν ὅμως στιγμὴν ἐστήριξε τὸν κόπανον αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὤμου του, ὁ Ἄντραγκὲ κατήνεγκε τοιαῦτα κτυπήματα ἐπὶ τῶν δακτύλων του, ὥστε ἠνάγκασεν αὐτόν νὰ ρίψῃ τὸ ὄπλον καὶ νὰ πηδᾷ ὅτε μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ, ὅτε δ' ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός.

— Θάνατος! θάνατος! ἀνέκραξαν λυσσάλευοι οἱ πολιτοφύλακες· νὰ μὴ τον ἀφήσωμεν νὰ φύγῃ.

— Ἄ! εἶπεν ὁ Ἄντραγκὲ, πρὸ ὀλίγου δὲν με ἀφήνετε νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν πόλιν καὶ τώρα δὲν θέλετε νὰ με ἀφήσητε νὰ ἐξέλθω· προσέξατε, διότι θὰ μεταβάλω τακτικὴν ἀντὶ νὰ μεταχειρισθῶ τὸ ἀμβλύ, θὰ μεταχειρισθῶ τὸ ὀξύ μέρος τοῦ ξίφους μου ἀντὶ νὰ συντρίβω τὰ ἀκόντια, θὰ κόπτω χεῖρας· λοιπόν, προβατάκιά μου, θὰ με ἀφήσητε νὰ ἐξέλθω;

— Ὁχι! θάνατος! θάνατος! κουράζεται! ἄς τον σκοτώσωμεν!

— Ἐχει καλῶς! λοιπόν, ὁμιλεῖτε σπουδαίως;

— Ναι! ναί!

— Λοιπόν, προσοχὴ, διότι κόπτω χεῖρας.

— Μόλις εἶχε τελειώσει τὴν φράσιν

καὶ ἠτοιμάζετο νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπειλήν του, δεύτερος ἱππεὺς ἀνεφάνη εἰς τὸν ὀρίζοντα, ὅστις, τρέχων μετὰ φρενητιῶδους ταχύτητος, ἔφθασε καὶ ἐρρίφθη ὡς κεραυνὸς ἐν μέσῳ τῆς συμπλοκῆς, ἥτις, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μετεβάλλετο εἰς ἀληθῆ μάχην.

— Ἄντραγκέ! ἐφώνησεν ὁ νεωστὶ ἐλθὼν· αἱ! τί διαβολοὶ κάμνεις ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν τῶν πολιτῶν;

— Ὁ Λιβαρότος! ἀνέκραξεν ὁ Ἄντραγκὲ, στραφεῖς. Ἄ! καλῶς ἦλθες.

— Ἦξευρον, ὅτι θὰ σ' ἐφθάνον· πρὸ τεσσάρων ὥρων ἔλαβον εἰδήσεις σου καὶ ἔκτοτε σὲ ἀκολουθῶ· ἀλλὰ ποῦ ἐτύπωσες; θὰ σὲ σφάζουν, ὁ Θεὸς νὰ με συγχωρήσῃ.

— Ναι, εἶναι οἱ φίλοι μου Ἄνδευγαυοί, οἱ ὅποιοι δὲν θέλουν νὰ με ἀφήσουν νὰ εἰσέλθω, οὔτε νὰ ἐξέλθω.

— Κύριοι, εἶπεν ὁ Λιβαρότος, ἀποκαλυφθεὶς τὴν κεφαλὴν, εὐκαρτετεῖσθε νὰ παραμερίσητε ὅπως διέλωμεν;

— Μᾶς προσβάλλουν! ἐκρύχοντο οἱ πολῖται· θάνατος! θάνατος!

— Ἄ! τοιοῦτοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν Ἀγγέρσην; εἶπεν ὁ Λιβαρότος, καλυφθεὶς τὴν κεφαλὴν καὶ ξιφουλκήσας.

— Ναι, τὸ βλέπει· δυστυχῶς ὅμως εἶναι πολλοί.

— Μπᾶ! ἡμεῖς οἱ τρεῖς θὰ τοὺς καταφῆρωμεν.

— Ἐν ἡμέθα τρεῖς, πλὴν εἰμεθα δύο.

— Ἰδοῦ, φθάνει καὶ ὁ Ριβειράκ.

— Ἐπίσης αὐτός;

— Τὸν ἀκούεις;

— Τὸν βλέπω. Αἱ! Ριβειράκ! αἱ! αἱ! ἀπ' ἐδῶ.

Αὐστοστιγμῆ ἀρίκετο καὶ ὁ Ριβειράκ.

— Καλέ! κτυπῶνται, εἶπεν ὁ Ριβειράκ, αὐτὴ εἶναι τύχη! καλημέρα, Ἄντραγκέ! καλημέρα, Λιβαρότε!

— Ἐφοδος! ἀπεκρίθη ὁ Ἄντραγκὲ.

Οἱ πολιτοφύλακες παρετήρουν μετ' ἐκπλήξεως τὴν νέαν ἐπικουρίαν τῶν δύο φίλων, οἵτινες, ἀντὶ προσβαλλομένων, ἔμελλον νὰ μεταβληθῶσιν εἰς ἐπιτιθεμένους.

— Λοιπόν, εἶναι ὀλόκληρον σύνταγμα; εἶπεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς πολιτοφυλακῆς πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἄνδρας· κύριοι, ἡ παράταξις ἡμῶν μοι φαίνεται ἐλαττωματικὴ καὶ προτείνω νὰ σχηματίσωμεν ἡμισὺν κύκλον ἀριστερᾶ.

Οἱ πολῖται, μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν κινήσεων ἱκανότητος, ἤρχισαν νὰ ἐκτελῶσιν τὴν διαταγὴν τοῦ ἀρχηγοῦ.

Ἐπραττον δὲ τοῦτο, διότι, ἐκτὸς τῆς διαταγῆς τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν, ἥτις ἦγεν αὐτοὺς εἰς συνετὰς σκέψεις, ἔβλεπον τοὺς τρεῖς ἱππεῖς, λαμβάνοντας ἀντιμέτωπον θέσιν, μετὰ στάσεως στρατιωτικῆς, ἥτις ἐφόβιζε καὶ τοὺς τολμηροτέρους.

— Εἶναι ἡ προφυλακὴ των! ἀνέκραξαν οἱ πολῖται, θέλοντες νὰ παράσχωσιν ἑαυτοῖς πρόφασιν φυγῆς. Βοήθεια! βοήθεια!

— Πυρκαϊά! ἐκράυγασαν ἄλλοι, πυρκαϊά!

— Ὁ ἐχθρὸς! ὁ ἐχθρὸς! ἀνέκραξαν οἱ πλεῖστοι.

— Εἰμεθα οικογενειάρχαι! ἔχομεν γυναικας καὶ παιδιὰ! Ὁ σῶζων σῶζου! ἐφώνησεν ὁ ἀρχηγός.

Τὰς διαφοροὺς μὲν ταύτας ἀναφωνήσεις, αἵτινες ὅμως εἶχον προφανῶς τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἐπηκολούθησε μέγας θόρυβος εἰς τὴν ὁδὸν καὶ χάλαζα ραβδισμῶν ἤρχισεν νὰ πίπτῃ ἐπὶ τῶν περιέργων, τῶν ὁποίων ὁ πυκνὸς ὄμιλος ἐκώλυε τὴν φυγὴν τῶν ἐντρόμων πολιτοφύλακων.

Ὁ θόρυβος ἔφθασε μέχρι τῆς πλατείας τοῦ φρουρίου, ὅπου, ὡς εἶπομεν, ὁ πρίγκηψ ἐδοκίμαζε τὸν μέλανα ἄρτον καὶ τὰς ἀρίγγας τῶν ὀπαδῶν του.

Ὁ Βουσοῦ καὶ ὁ πρίγκηψ ἠτήσαντο πληροφορίας καὶ ἔμαθον, ὅτι τρεῖς ἄνδρες ἢ μᾶλλον τρεῖς ἐνσεσκαρωμένοι διάβολοι, ἐλθόντες ἐκ Παισιῶν, ἦσαν οἱ αἰτίοι τοῦ θορύβου.

— Τρεῖς ἄνδρες! εἶπεν ὁ πρίγκηψ· ὑπαγε νὰ ἴδῃς τί τρέχει, Βουσοῦ.

— Τρεῖς ἄνδρες; εἶπεν ὁ Βουσοῦ ἔλθετε, ἐξοχώτατε.

Ἀμφότεροι δ' ἐξεκίνησαν, τοῦ μὲν Βουσοῦ ἠγουμένου, τοῦ δὲ πρίγκηπος ἐπομένου μετὰ περισκέψεως καὶ παρακολουθουμένου ὑπὸ εἰκοσάδος ἱππέων.

Ἀφίκοντο καθ' ἣν στιγμὴν οἱ πολῖται ἐξετέλουν τὸν ἀνωτέρω ἐλιγμόν, πρὸς μεγάλην βλάβην τῶν νώτων καὶ τῶν κρανίων τῶν περιέργων.

Ὁ Βουσοῦ ἀνηγέρθη ἐπὶ τῶν ἀναβολῶν τοῦ ἐπιπέδιου καὶ, βυθίσας τὸ ἀέτειον βλέμμα του μεταξὺ τοῦ πλήθους, ἀνεγνώρισεν τὸν Λιβαρότον ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ ἀναστήματος του.

— Τρέξατε, ἐφώνησε πρὸς τὸν πρίγκηπα, τρέξατε, ἐξοχώτατε, εἶναι φίλοι μας ἐκ Παισιῶν, οἱ ὅποιοι πολιορκοῦσιν ἡμᾶς.

— Αἱ! ὄχι, ἀπεκρίθη ὁ Λιβαρότος με φωνὴν ὑπερβαίνουσαν τὸν θόρυβον τῆς μάχης, ἀπ' ἐναντίας οἱ φίλοι μας Ἄνδευγαυοὶ κατακόπτουσιν ἡμᾶς.

— Κάτω τὰ ὄπλα! ἀνέκραξεν ὁ δούξ· κάτω τὰ ὄπλα, ἀχρεῖοι! εἶναι φίλοι.

— Φίλοι! ἀνεφώνησαν οἱ πολῖται, μωλωπισμένοι, ἀποθετηρῆμένοι. Φίλοι! ἔπρεπεν ὅμως νὰ γινώσκωσι τὸ σύνθημα· πρὸ μιᾶς ὥρας μεταχειρίζομεθα αὐτοὺς ὡς εἰδωλοάτρεις καὶ ἐκεῖνοι μεταχειρίζονται ἡμᾶς ὡς Τούρκους.

Οἱ πολῖται ὑπεχώρησαν ἐντελῶς.

Ὁ Λιβαρότος, ὁ Ἄντραγκὲ καὶ ὁ Ριβειράκ προὐχώρησαν ἐν θριάμβῳ καὶ ἔσπευσαν ν' ἀσπαθῶσιν τὴν χεῖρα τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος, μεθ' ἧς ἐρρίφθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Βουσοῦ.

— Φαίνεται, εἶπε φιλοσοφικῶς ὁ ἀρχηγὸς τῶν πολιτοφύλακων, ὅτι εἶναι ὄμιλος Ἄδευγαῶν, ἐνῶ ἡμεῖς ἐξελάβομεν αὐτοὺς ἰεράκους.

— Ἐξοχώτατε, εἶπεν ὁ Βουσοῦ χαμηλοφώνως εἰς τὸ οὖς τοῦ δουκός, ἀριθμήσατε τοὺς ὑμετέρους πολιτοφύλακας, σὰς παρακαλῶ.

— Εἶναι τοῦλάχιστον ἑκατὸν πεντήκοντα.

— Τούλάχιστον, ναί.
 — Λοιπόν, τί έννοιες ;
 — Έννοῶ, ὅτι δὲν ἔχετε ἰσχυρὸν στρατόν, ἀφοῦ ἐνίκησαν αὐτὸν τρεῖς ἄνδρες.
 — Εἶναι ἀληθές, εἶπεν ὁ δούξ Ἐπειτα ;
 — Ἐπειτα ; ἐξέλθετε, λοιπόν, τῆς πόλεως μὲ τοιούτων στρατῶν.
 — Θὰ ἐξέλθω ὁμως μὲ τοὺς νικήσαντας αὐτὸν τρεῖς ἄνδρας, ἀπήντησεν ὁ δούξ.
 — Οἱμοί ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Βουσύ, δὲν εἶχον σκεφθῆ τοῦτο. Ζήτησαν οἱ δειλοί, διότι εἶναι λογικοί !

NET

Ὁ Ρολάνδος

Χάρις εἰς τὴν προσελθοῦσαν αὐτῷ ἐπικουρίαν, ὁ δούξ δ' Ἀνζιού ἠδυνήθη νὰ ἐπιδοθῆ εἰς ἀνιχνεύσεις τῶν περιχώρων τῆς πόλεως καὶ τῶν δασῶν, τὰ ὅποια, κατ' εἰσήγησιν τοῦ Βουσύ, ἐνεποιοῦν αὐτῷ τόσῳ μέγαν φόβον.

Συγχρόνως ἠδυνήθη ν' ἀποταμιεύσῃ χρήματα, δι' ἀναγκαστικῶν εἰσφορῶν, ἐπιβαλλομένων ἐπὶ τῶν πιστῶν ὑπηκόων του.

Διὰ πολυτελῶν ἐπιδείξεων, κατωρθώθη νὰ πιστευθῆ, ὅτι ὁ δούξ ἦτο βαθύπλουτος καὶ ὅτι ἠδύνατο νὰ κινήσῃ πόλεμον, ἐν ἀνάγκῃ, καθ' ὀλοκλήρου τῆς Εὐρώπης.

Ἐνεκα τούτου, οἱ Ἀνδεγαυοὶ ἐπροθυμοποιοῦντο νὰ χορηγῶσιν αὐτῷ χρήματα, διότι, ὡς εἶναι γνωστόν, οὐδεὶς λυπεῖται τὰ δανειζόμενα ἢ δωρούμενα πρὸς τοὺς πλουσίους χρήματα.

Ἐνῶ ταῦτα συναίθαινον, ὁ κύριος δὲ Μονσορώ, περὶ τὴν τετάρτην ἐσπερινὴν ὥραν ἡμέρας τινός, ἐπιβαίνων τοῦ κυνηγετικοῦ ἵππου του, ἀφίκετο πρὸ τῶν πολλῶν τῆς Ἀγγέρας.

Ἄλλ' ὅπως φθάσῃ καθ' ἐκείνην τὴν ὥραν, ἐδέησε νὰ δικτρέξῃ δέκα ὀκτὼ λεύγας ἐντὸς τῆς ἡμέρας, ἐπομένως οἱ μὲν πτεριστῆρές του ἦσαν ἐρυθροὶ ἐξ αἵματος καὶ ὁ λευκὸς ἵππος του κάθυγρος ἐξ ἰδρωτός.

Εἶχε παρῆλθει ὁ καιρὸς, καθ' ὃν παρενεβάλλοντο προσκόμματα εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει εἰσοδὸν τῶν προσερχομένων, διότι τοσαύτη ἐπεκράτει ἐν τῇ Ἀγγέρας ἀλαζονεία καὶ περιφρόνησις, ὥστε θὰ ἐπέτροπον ἀφόβως τὴν εἰσοδὸν εἰς τάγμα ἐλθετῶν, ἐὰν ἐτι τὸ τάγμα ἐκεῖνο διωκεῖτο αὐτοπροσώπως ὑπὸ τοῦ ἀνδρείου Κριλλιών.

Ὁ κύριος δὲ Μονσορώ, ὅστις δὲν ἦτο Κριλλιών, εἰσῆλθεν ἀκωλύτως καὶ εἶπεν :

— Εἰς τὸ μέγαρον τοῦ ἐξοχωτάτου δουκῆ δ' Ἀνζιού.

Δὲν ἔδωκε δὲ προσοχὴν εἰς τὴν ἀπάντησιν τῶν φρουρῶν, οἵτινες ὠρῶντο ὀπισθεν αὐτοῦ.

Ὁ ἵππος του ἐφάνετο, ὅτι ἴστατο ὀρθίως ἐκ θαύματος ἰσσορροπίας, ἐνεκα τῆς ταχύτητος, μεθ' ἧς ἔτρεχε· τὸ δυστυχὲς ζῶον ἐβαδίζεν ἀσυνειδήτως καὶ ἐφάνετο, ὅτι ἤθελε καταπέσει, ἅμα ὡς ἤθελεν ἀνακόψει τὸν δρόμον του. Ἐσταμάτησε δὲ πρὸ τοῦ μεγάρου, ἀλλ' ὁ μὲν Μονσορώ ἦτο ἱκανὸς ἵππευς καὶ ὁ ἵππος καλοῦ εἶδους, ἐπομένως ἀμφότεροι ἔμεινον ὀρθίως.

— Ὁ κύριος δούξ ! ἀνέκραξεν ὁ ἀρχικυνηγός.

— Ὁ ἐξοχωτάτος ἐξῆλθεν εἰς ἐκδρομὴν, ἀπεκρίθη ὁ σκοπός.

— Ποῦ ; ἠρώτησεν ὁ Μονσορώ.

— Ἐκεῖ, ἀπήντησεν ὁ φρουρός, ὑποδείξας, διὰ τῆς χειρός, ἐν τοῦ ὀρίζοντος σημείον.

— Διάβολο ! εἶπεν ὁ Μονσορώ, καὶ ὁμως εἶναι κατεπεῖγον ὅ,τι μέλλω νὰ εἴπω πρὸς τὸν δούκα· τί νὰ πράξω ;

— Νὰ βάλετε πρῶτα τὸ ἄλογόν σας εἰς τὸν σταῦλον, ἀπήντησεν ὁ σκοπός, διότι θὰ πέσει, ἂν δὲν ἀκουμβῆσῃ εἰς τὸν τοῖχον.

— Ἡ συμβουλή σου εἶναι καλή, εἶπεν ὁ Μονσορώ. Ποῦ εἶναι τὰ ἵπποστάσια, παλληκάρι μου ;

— Ἐκεῖ κάτω.

Ταῦτοχρόνως, ἀνὴρ τις ἐπλησίασε τὸν εὐπατριδὴν καὶ ἐδήλωσεν αὐτῷ τὸ ὄνομα καὶ τοὺς τίτλους του.

Ἦτο ὁ αὐλάρχης τοῦ δουκῆ.

Ὁ κύριος δὲ Μονσορώ ἀπήντησεν, ἀπαριθμήσας ἐπίσης τὰ ὀνόματα, τὰ ἐπώνυμα καὶ τοὺς τίτλους του.

Ἐπειτα συνέχεια.

Διηλ.

Η ΚΡΗΝΗ ΤΟΥ ΜΠΑΞΕ-ΣΑΡΑΪ

Διήγημα τοῦ ἔθνικοῦ τῆς Ῥωσσίας ποιητοῦ

ΑΛΕΞ. ΠΟΥΣΚΙΝ.

Συνέχεια καὶ τέλος, ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Ἐπέρχεται ἡ νύξ· αἱ τερπναὶ τῆς Ταυρίδος πεδιάδες ἐνδύονται τὸ σκότος· μακρὰν, μεταξὺ τῶν ἀκινήτων κλάδων τῆς δάφνης ἀκούω τὸ ὑποτρέμον τῆς ἀηδόνος ἄσμα... Ἡ σελήνη ἀνατέλλει ἐπὶ τοῦ ἠρέμου οὐρανοῦ, περικυκλουμένη ὑπὸ χοροῦ ἀστέρων, καὶ χρώματι κυανῷ βάφει τὰς κοιλάδας, τοὺς λοφίσκους, τὰ ἄλση. Αἱ γυναῖκες, εὐκίνητοι καὶ ἐλαφραὶ, ὥστερ σκιαί, διέρχονται τοῦ Μπαξέ-Σαράϊ τὰς ὁδοὺς, καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν φίλων μεταβαίνουσιν, ὅπως διέλθωσι τὰς ἀέργους ὥρας τῆς ἐσπέρας.

Τὸ ἀνάκτορον σιγῆ· τὸ χαρμίον διατελεῖ βεθυθισμένον ὑπὸ εἰρηνικὸν ὕπνον· οὐδεὶς θόρυβος διακόπτει τὴν νυκτερινὴν ἡσυχίαν. Ὁ πιστὸς καὶ δραστήριος εὐνοῦχος ἐπετέλεσε τὴν περιπολίαν του ἐν τῷ ὑπνωτηρίῳ. Ἦδη οὗτος ἀναπαύεται, πλήν ἢ ἀδιάλειπτος ἀδημονία διαπικραίνει τὴν βραχεῖάν του ἀνάπαυσιν. Ἡ ἀγρία προδοσία ὑπόνοια οὐδαμῶς παύεται νὰ τὸν ἀνησυχῇ. Νομίζει ὅτι ἤδη ἀκούει καλπασμόν, ἤδη ἀκούει ψιθυρὸν, κραυγὴν ἐκ τῆς ἀκοῆς ἀπατώμενος ἐκπληκτος καὶ ἐντρομος ἐγείρεται καὶ ἀκούει μετὰ φρίκης... ἀλλὰ τὸ πᾶν πέριξ σιγῆ, καὶ οὐδεὶς ἤχος ἀκούεται ἐγγύς, πλὴν τῶν βρουδῶν ὑδάτων ἀνακηδῶντων ἀπὸ τῶν μαρμαρίνων τῶν πιδάκων καὶ τοῦ ὕμνου, ὃν ἡ ἀηδὼν ἐν τῷ σκότει ἀδει πρὸς τὸ προσφιλὲς αὐτῆ καὶ ἀχώριστον ῥόδον. Ἐντείνει τὸ οὖς ὁ εὐνοῦχος, ἀλλ' εἰς μάτην... εἶτα τέλος αὐθις ὑποκλείει τὰ βλέφαρα.

Ὅποσον τερπναὶ εἰσι τῆς φιληδόνου Ἀνατολῆς αἱ λαμπραὶ νύκτες ! ὄποσον διαρρέουσιν ἡδεῖαι αἱ ὦραι ἐκεῖναι διὰ τοὺς τοῦ Προφήτου λατρευτάς ! Ὅποια πολυτέλεια διαλάμπει ἐν ταῖς οἰκίαις των, ἐν τοῖς μαγευτικοῖς κήποις, ἐν τοῖς σιωπηλοῖς καὶ ἀδύτοις χαρμημίσι, ἐνθα ὑπὸ τὴν διαυγῆ ἀκτίνα τῆς σελήνης φαίνεται ὅτι τὸ πᾶν ἀποπνέει μυστήριον, σιωπὴν καὶ ἔρωτα !

Αἱ γυναῖκες καθέδουσι· μία μόνη ἀγρυπνεῖ· βίβρα ἀναπνεύουσα πηδᾷ ἀπὸ τῆς κλίνης· ἀνοίγει μετὰ σπουδῆς τὴν θύραν καὶ βήματι κούφῳ εἰσέρχεται εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός. Ὁ γέρον εὐνοῦχος μένει πρὸ τοῦ κατωφλίου. Εἶναι ἀδυσώπητος καὶ δόλιος· ὁ ὕπνος του εἶναι φαινομενικός... ἐκεῖνη διέρχεται ἐλαφρᾶ, ὥστερ φάσμα.

Δισταζούσα καὶ ἐκπεπληγμένη φθάνει εἰς τινὰ θύραν, στρέφει βραδέως τὴν λαβίδα τοῦ κλειθροῦ· εἰσέρχεται, παρατηρεῖ· πᾶσαν αἰσθησίν τῆς κυριεύει μυστηριώδης τρόμος. Βλέπει ἐν τῷ δώματι τὴν ἀμαυρὰν λάμπιν λυχνίας, σκευοθήκην ἀσθενῶς φωτιζομένην ἐκ τοῦ φωτός τούτου, μικρὰν εἰκόνα τῆς Παρθένου, καὶ Ἐσταυρωμένον, σύμβολον ἱερὸν τῆς εὐσπλαγχνίας... Ταῦτα ἐγείρουσιν ἐν τῇ ψυχῇ τῆς Γεωργιανῆς τὴν εὐάρεστον ἀνάμνησιν καὶ ἡδεῖαν ἠχῶ παραφλημένων ἡμερῶν. Σταματᾷ πρὸ τῆς κλίνης τῆς ὠραίας Μαρίας. Χρῶμα ὕπνου νεανικοῦ βάφει τὰς παρειὰς ἐκείνας, ἐνθα διαλάμπει μελαγχολικὸν μειδίωμα, εἰ καὶ φαίνονται ἐτι νωπῶν δακρῶν ἴχνη. Οὕτω ἐνίστε ἡ τῆς σελήνης ἀντανάκλασις διαλαμπρύνει ἄνθος ὑπὸ τῆς βροχῆς πεπνιγμένον.

Καὶ ἡ Ζαρέμα, κλίνουσα παρὰ τῇ ἀτυχῆ, ἐφάνετο ὡς ἄγγελος τῆς Ἐδέμ, κατελθὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπως παρηγορήσῃ τὴν ἀθλίαν τοῦ σεραίου αἰχμαλώτου. Ἡ καρδιά της, ἀγωνιώδης, συντρίβεται· τὰ γόνατα αὐτῆς κλονίζονται παρὰ τὴν θέλησιν τῆς· ἰκετεύει : «Εὐσπλαγχνίσθητί μοι, μὴ ἀπορρίψῃς τὰς ἰκεσίας μου...»

Οἱ λόγοι ἐκεῖνοι, ἡ ταραχὴ, τὸ ἄσθμα ἐξυπνοῦσι τὴν ἡγεμονίδα. Παρατηρεῖ μετὰ τρόμου γονυπετῆ τὴν νεαρὰν ἀγνωστον ὄλως συγκεχυμένη τὴν ἀνεγείρει λέγουσα : «Τίς εἶσαι ; διατί μόνη τὴν ὦραν ταύτην, ὑπὸ τὰ τεῖχη ταῦτα, τί θέλεις ;...»

«— Ζητῶ σέ, σὺ δύνασαι νὰ μοι σώσῃς τὴν ζωὴν, πᾶσα μου ἐλπίς ἀπὸ σοῦ ἐξαρτᾶται... Ὑπῆρξά ποτε εὐτυχῆς... Ἐζῶν ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ χαρᾷ... ἀλλὰ τὴν ἀπέπτη πᾶσα εὐτυχία μου· ἀποθνήσκω. Ἄκουσόν με.

«Μακρὰν ἀπὸ ἐδῶ ἐγεννήθην... ἀλλ' αἱ ἀναμνήσεις τῶν πρώτων μου ἐτῶν ἐχαραχθησαν βαθῶς ἐν τῇ μνήμῃ μου· ἐνθυμοῦμαι τὰ οὐρανομήκη δρη, τὰ χλιαρὰ τῶν ρυακία, τὰ πυκνὰ δένδρα, νόμους ἀλλοίους ἄλλοῖα ἔθιμα· ἀλλ' ἀγνοῶ δι' ὀποιᾶς ἀποφάσεως τῆς μοίρας ἀφῆκα τὴν πατρικὴν στέγην· τὴν θάλασσαν μόνον ἐνθυμοῦμαι καὶ ἄνδρα ἐπὶ ἰστοῦ πλοίου... Μέχρι τοῦδε ὁ τρόμος καὶ ἡ ἀθυμία μοι ἦσαν ἀγνωστα· ὑπέφερον ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ τὴν

σκιάν τοῦ χαρμεῖου, καὶ τὰς πρώτας τέρψεις τοῦ ἔρωτος ἀνέμενον μεθ' ὑπομονητικῆς ἀδημονίας καὶ συγκινήσεως. Αἱ μυστικαὶ μου ἐπιθυμίαι εἰσηκούσθησαν. Ἐγκατέλιπεν ὁ Γιρέης τὰς αἰματηρὰς μάχας, ὅπως εἰς τὴν ἡδονὴν παραδοθῆ· ἔπαυσε τὰς τρομερὰς του ἐκστρατείας, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὰ δώματα τοῦ χαρμεῖου. Ἐπκροισιάσθημεν ἀπασαι ἐνώπιον τοῦ δεσπότη μου μετὰ παλμοῦ ἀβεβαιοῦς ἐλπίδος. Ἐκεῖνος ἐπ' ἐμοῦ ἔτεινε τὸ βλέμμα ἡρεμον καὶ γαλήνιον... Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀπελάουμεν ἐντελοῦς καὶ διηνεκοῦς εὐτυχίας, καὶ οὔτε ἡ συκοφαντία, οὔτε ἡ ὑπόνοια, οὔτε ἡ σκληρὰ ζηλοτυπία, οὔτε ἡ ἀπογοήτευσίς τὴν ἑνωσίν μου διέκοπτον. Ἀλλὰ σὺ ἐφάνης, ὦ Μαρία!... καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ ψυχὴ του μελετᾷ ἀσεβῆς σχέδιον... Ὁ Γιρέης βουλευεται νὰ με προδώσῃ, νὰ κλείσῃ τὸ οὖς πρὸς τοὺς λόγους μου· οἱ στεναγμοὶ μου τὸν παρενοχλοῦσι, δὲν με ἀξιοῖ πλέον τῆς προσοχῆς του, οὐδὲ τῆς φιλικῆς του συντροφίας. Δὲν εἶσαι συνεργὸς τῆς ἀπιστίας του· δὲν τὸ ἀγνοῶ· ὅθεν ἀκουσόν με... εἶμαι ὠραία· μόνη σὺ καθ' ὅλον τὸ χαρμεῖον δύνασαι ν' ἀμιλλᾷσαι πρὸς ἐμέ· ἀλλ' ἐγεννήθην εἰς τὰ πάθη, ἐν ᾧ σὺ δὲν δύνασαι ν' ἀγαπήσῃς, ὡς ἐγὼ ἀγαπῶ· διὰ τὸ λοιπόν, ὦ ψυχρὰ παρθένη, βασανίζεις ἀσθενῆ καρδίαν; Μὴ μοῦ διαφιλονικεῖς τὸν Γιρέην· εἶναι ἰδικός μου· αἱ θωπεῖαι του ὡς φλοῦξ με θερμίζουσι· συνεδέθη μετ' ἐμοῦ δι' ὄρκου ἐπιστήμου· πρὸ πολλοῦ χρόνου ἐκεῖνος καὶ ἐγὼ μίαν εἰχόμεν βουλήν καὶ μίαν γνώμην. Μὲ φονεῖτε ἡ ἀπιστία του... Κλαίω!... Γονυπετῶ ἐνώπιόν σου. Σὲ ἱκετεύω, μὴ τολμῶσα νὰ σε ἐπικρίνω... ἄ, ἀπόδος μοι τὴν χαρὰν καὶ τὴν εἰρήνην· ἀπόδος μοι τὸν Γιρέην, ὁποῖος ἦτο πρῶτον... Μὴ ἀντιτείνης λέξιν... Εἶναι ἰδικός μου· παραφέρεται διὰ σέ... ἀπώθησον, ἀπομάκρυνον αὐτὸν διὰ περιφρονήσεως, δι' ἱκεσιῶν, διὰ δακρύων... δι' οἰουδήποτε τρόπου καὶ ἂν θέλης· ὀρκίσθητί μοι... ἂν καὶ ἤδη λατρεύω τὸ Κοράνιον, ἐμεγάλωσα εἰς τὴν πίστιν σου, ἥτις ἦτο πίστις τῆς μητρὸς μου... Ὀρκίσθητέ μοι εἰς τὸν Θεόν σου ὅτι θὰ συμφιλώσῃς τὴν Ζαρέμαν μετὸν Γιρέην... Ἀλλὰ πρόσεξον... ἂν ἦναι ἀνάγκη!... ἐνθυμήσου ὅτι ἐγὼ ἐγεννήθην εἰς τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Κουκάσου καὶ γινώσκω τὴν χρῆσιν τοῦ ἐγγχειριδίου».

Εἶπε καὶ ἐξηφκνίσθη. Ἡ ἡγεμονίς δὲν ἐτόλμησε νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ. Ἡ ἀθήα κόρη ἤδη πρῶτον ἀκούει τὴν διάλεκτον τῶν ταραχῶδων παθῶν, τὴν ἀκούει μετὰ σεβασμοῦ καὶ τρόμου. — Ποῖα δάκρυα, ποῖαι ἱκεσὶαι θὰ ἰσχύσωσι νὰ τὴν ἐξγαγῶσι τῆς αἰσχύνης; Ποῖα τύχη τὴν ἐπαπειλεῖ; Θὰ διέλθῃ τὰς ἡμέρας τῆς ἐν τῇ αἰσχρᾷ ταύτῃ συνθήκῃ; Εἶθε ὁ Γιρέης διὰ παντός νὰ τὴν ἐλησμονεῖ ἐν τῇ ἀποκέντρῳ εἰρηκτῇ τῆς, ἢ νὰ ἤθελε νὰ τῇ ἀπῆλθῃ πρῶτως τὸν ἀσθενῆ τῆς ζωῆς στήμονα! Μεθ' ὁποίας ἀγαλλιάσεως ἡ Μαρία θὰ κατέλιπε τὸν χειμῶνα τοῦτον τοῦ πόνου! Ἀπεσβέσθησαν τῆς εὐδαιμονίας τῆς αἰ ὠ-

ραι καὶ δὲν θὰ ἐπανέλθωσιν! Τί θὰ ἔκαμνεν αὕτη ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ κόσμου τοῦτου; Εἶναι καιρὸς ν' ἀπέλθῃ· ἡ Μαρία ἀναμένεται ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐν τοῖς κόλποις τῆς γαλήνης καὶ τῆς αἰωνίου χαρᾶς.

Ὀλίγαι παρήλθον ἡμέραι. Ἡ Μαρία ἐσβέσθη. Ἡ ὄρφανὴ ἐξέλιπεν ἐν μιᾷ στιγμῇ νέος τοῦ Οὐρανοῦ ἄγγελος, ἤδη διαλάμπει ἐν τῷ περιποθῆτῳ παραδείσῳ. Τίς εἰς τὸν τάφον τὴν ἐκρήμνισεν; Ἴσως τὸ παράπονον τῆς ἀπελπιστικῆς εἰρηκτῆς τῆς ἡ ἑτέρα τις θλιψίς;... Οὐδεὶς ν' ἀποφανθῆ δύναται.

Μόνον εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ εὐγενὴς Μαρία ἔπαυσε τοῦ ζῆν.

Ἐκενώθη τὸ φρικῶδες σεράϊον. Ὁ Γιρέης τὸ ἐγκατέλιπε, καὶ, ἄγων Ταρτάρων ὄμιλον, ἐπῆλθε κατὰ γείτονος γῆς. Ἀπηνῆς, αἵματος, ὡσπερ πρῖν, διψαλέος, αὐθις παραδίδεται εἰς τὰς δῖνας τοῦ πολέμου, ἀλλὰ χαίνουσιν τηρεῖ ἐν τῇ καρδίᾳ τὴν πληγὴν ἀνιάτου ἔρωτος. Πολλάκις ἐν τῷ μέσῳ τῆς μάχης τὸ ξίφος του ἐγειρόμενον νὰ πληξῆ, σταματᾷ αἰφνιδίως· ὁ Γιρέης περιστρέφει τὰ βλέμματα ἐντρομος καὶ ἐκπεπληγμένος, ὡχρῆς, ὡσεὶ πληγεῖς ἐξ αἰφνιδίου τρόμου, ψιθυρίζει ἀκαταλήπτους λέξεις, καὶ ἐχέει χεῖμαρρον πικρῶν δακρύων.

Ὁ Γιρέης περιφρονεῖ καὶ λησμονεῖ τὸ χαρμεῖόν του· αἱ ἀτυχεῖς γυναῖκες του γηράσκουσι καὶ μαραίνονται ἐν τῇ θλιβερᾷ ἐκείνῃ μονῇ ὑπὸ τὴν τοῦ εὐνοῦχου ἐποπτείας. Ἡ Γεωργικὴν πλὴν δὲν εὐρίσκειται μετὰ αὐτῶν· ἤδη πρό τινοσ οἱ τοῦ χάνη σωματοφύλακας ἐβύθισαν αὐτὴν ἐν τῇ ἀβύσσῳ τῶν κυμάτων. Καθ' ἣν νύκτα ἡ ἡγεμονίς ἀπέθανεν, ἔληξεν τὰ βάσανα τῆς ζηλοτύπου ἀντιπάλου τῆς. Οἷον δῆποτε ἦν τὸ ἐγκλημα τῆς ὠραίας Γεωργικῆς, ἀπάνθρωπος, ἀγρία ὑπῆρξεν ἡ τιμωρία.

Ἀφ' οὗ ὁ Γιρέης εἰς πῦρ καὶ σίδηρον μετέβλε τὰς περὶ τὸν Κούκασον κοιλάδας καὶ τὰς ἡσύχους πεδιάδας τῆς Ῥωσσίας, ἐπκνήθη εἰς Ταυρίδα καὶ κατεσκεύασεν εἰς τιμὴν τῆς Μαρίας βρύσιν μαρμαρίνην εἰς ἀπόκρυφον τῶν ἀνακτόρων γωνίαν. Ἀργυρᾷ ἡμισέληνος λάμπει ὑπὸ τὴν σκιάν σταυροῦ, σύγχυσις ἀσεβῆς τῶν δύο συμβόλων, καὶ τῆς ἀμαθείας σημεῖον κατὰ δῆλον. Ἐπέγλυψεν ἐπὶ τῆς προσόψεως ἐπιγραφὴν, ἣν ὁ παμφάγος χρόνος ἔτι δὲν ἀπῆλειψεν. Ὅπισθεν τοῦ ἰδιοτρόπου τοῦτου κατασκευάσματος κελεύει τὸ ὕδωρ ἐντὸς μαρμαρίνης λεκάνης, ἐξ ἧς βρῦει ἀπαύστως εἰς μαρμαρινοῦσας σταγόνας, οἰνεὶ θρηνοῦσας τὴν τύχην τῆς Μαρίας. Τοιαῦτα μῆτηρ ἀπαρηγόρητος δάκρυα ἐχέει, φόρον τελοῦσα ἐπὶ τοῦ λίθου υἱοῦ πεσόντος ἐν μάχῃ. Αἱ τοῦ τόπου κόραι, γινώσκουσαι τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν, καλοῦσι τὸ πένθιμον ἐκεῖνο μνημεῖον, βρῦσι τῶν δακρύων.

Φυγὰς ἀπὸ τῆς Ἀρκτου καὶ ἀπὸ τῶν τερπνῶν τῆς πρωτευούσης διασκεδάσεων, ἐπεσκέφθη τὸ ἀνάκτορον τοῦ Μπαξέ-Σαράϊ ἐν λήθῃ τεθαμμένον. Ἐπλανήθη κατὰ τὰς σιωπηρὰς αἰθούσας, ἔνθα διέμενεν

ὁ ἀγέρωχος χάνης, μάλιστα τῶν λαῶν, καὶ ἔνθα, ἐπανερχόμενος ἀπὸ τῶν ληστρικῶν του ἐπιδρομῶν, ἐν συμποσίοις διῆγε τὰς ἡμέρας καὶ ἐν ἡδονικῇ ἀσχολίᾳ. Ἡ βαθυμία ἤδη ἀποπνέει ἐν ταῖς αἰθούσαις καὶ ταῖς ἐρήμοις κήποις· τὸ ὕδωρ πικρίζει, τὰ ῥόδα κοκκινίζουσι, οἱ βότρυες ἐλίσσονται περὶ τὰ κλήματτα, ὁ χρυσὸς ἐπὶ τῶν τοίχων σπινθηρίζει. Εἶδον τὰς ἀρχαίας κιγκλίδας, ὧν ὀπισθεν αἱ αἰχμαλῶτοι γυναῖκες ἐμαραίνον τῆς νεότητος τὸ ἀνθος, κρύφα στεναζοῦσαι καὶ ἀριθμοῦσαι τοὺς κόκκους τῶν ἐκ γρανίτου στεφάνων των. Εἶδον τὸ κοιμητήριον τῶν χανῶν, τελευταίαν διαμονὴν τῶν δυναστῶν τοῦ κόσμου. Ὁ πένθιμος ἐκεῖνος χόρτος, περιβάλλει λίθινον θόλον· ἐνόμιζον ὅτι μοὶ ἐκδηλοῖ τῆς Εἰμαρμένης τὰ θεοπίσματα. Ποῦ εἶναι οἱ χάναι; ποῦ εἶναι τὸ χαρμεῖον; Τὸ πᾶν πέριξ σιγᾷ, τὸ πᾶν ἐξηφανίσθη, τὸ πᾶν μετεβλήθη. Ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ἕτερος στοχασμὸς κυριεῖ τὴν καρδίαν μου· ἡ τῶν ῥόδων εὐωδία, τὸ κελάρυσμα τῆς βρύσεως μ' ἐβύθισεν εἰς ἀκούσιον ῥεμβασμόν, καὶ τότε διέκρινα σκιάν κόρης, διερχομένης τὸ στιλπνὸν στερέωμα...

Ποῖον ἦτο τὸ φάσμα ἐκεῖνο, φίλοι μου; Εἶπέτε μοι ποῖα ἦτο ἡ ἐν τῷ ἐρήμῳ χαρμεῖφ παρακολουθούσα με σκιά, ἣν δὲν ἠδυνάμην ν' ἀπομακρύνω ἢ ἀποφύγω; Ἴσως ἡ ἀγνή τῆς Μαρίας ψυχὴ, ἢ ἡ ὀργίλη καὶ ζηλότυπος ψυχὴ τῆς Ζαρέμας; Πάντοτε ἔχω ἐνώπιόν μου τὸ τρυφερόν ἐκεῖνο βλέμμα· καὶ τὴν ἔτι ἐπίγειον ἐκείνην μορφὴν.

Δάτρης τῶν μουσῶν καὶ τῆς ἡσυχίας, ἐπιλήσμων τῆς δόξης καὶ τοῦ ἔρωτος, θὰ σὰς ἐπανίδω ἐν βραγεῖ, ὦ χαρῖεσσαί τοῦ Σαλιρ ἀκταί! Θὰ διέλθω αὐθις τὰς τερπνάς ὑπηρεσίας τῶν παραλίων ὄρεων, καὶ τὰ κυανᾷ τῆς Κριμαίας κύματα θὰ εὐφράνωσι τοὺς ὀφθαλμούς μου! Χώρα μαγική, χαροποιούσα τὰς καρδίας! Αὐτοῦ τὸ πᾶν ζῆ καὶ αἰσθάνεται· οἱ τάφοι, τὰ δάση, οἱ ἀμπελῶνες, μεστοὶ ῥυθινῶν καὶ τοπαζίων, τὰ ἀδόλεσχα ῥυάκια, ὑπὸ τὰς αἰγείρους, τὸ πᾶν κινεῖ τὸν θαυμασμόν τοῦ διαβάτου, ὅστις, ἐριππος διερχόμενος παρὰ τὴν ἀκτὴν καὶ ὑπὸ τοὺς λόφους, θεωρεῖ ἐνώπιόν του κατὰ λαμπρὰν τοῦ ἔκρος πρῶταν τὰ χλοάζοντα τοῦ Ἐδσίνου ὕδατα, στίλβοντα πρὸς τὸν ἥλιον, ἀφρίζοντα καὶ μυκώμενα περὶ τοὺς βράχους τοῦ Ἄιου-Δάγ...

Π. Γ. ΚΟΚΟΛΗΣ.

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΚΟΜΜΟΤΑΤΟΣ ΤΟΜΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΩΝ ΟΚΤΩ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΟΝΟΝ

ΑΝΤΙ ΔΡΑΧΜΗΣ.—ΤΑΧΥΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΜΕΝΟΣ 1,20

Εὐρίσκειται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ τῆς Ἐστίας ὁδοῦ Σταδίου, καὶ ἐν τῷ γραφείῳ τῶν Ἐκλ. Μυθιστορημάτων ὁδοῦ Πατησίων, ἀριθμ. 3.